

Pedagógiai program és helyi tanterv

Lencsési Általános Iskola

Békéscsaba

2024

A.

Pedagógiai program

TARTALOM

PREAMBULUM	5
BEVEZETŐ	6
1. AZ INTÉZMÉNY ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI, HELYZETELEMZÉS	7
1.1. TÁRSADALMI KÖRNYEZET-ELŐZMÉNYEK	7
1.2. A MŰKÖDÉS TÁRGYI FELTÉTELEI.....	8
1.3. SZEMÉLYI FELTÉTELEK	10
1.4. MOTIVÁLÓ ISKOLAI LÉGGYÖR	11
1.5. TANULÓI ÖSSZETÉTEL, PEDAGÓGIAI SZAKASZOK, SPECIALITÁSOK	11
1.5.1. <i>Tanulói összetétel</i>	11
1.5.2. <i>Pedagógiai szakaszok</i>	12
1.5.3. <i>Képzési specialitás, tradíciók, továbblépés</i>	12
1.5.4. <i>Művészeti nevelés, vizuális kultúra</i>	13
1.5.5. <i>Sport, testnevelés</i>	14
1.5.6. <i>Idegen nyelvek</i>	14
1.5.7. <i>Digitális kultúra</i>	14
1.6. IRÁNYÍTÁS, SZERVEZETI FELÉPÍTÉS	15
1.7. HAGYOMÁNYOK ÁPOLÁSA	15
1.7.1. <i>Rendezvényeink, ünnepeink</i>	16
1.8. INFORMÁCIÓS ÉS KAPCSOLATRENDSZERÜNK	17
2. NEVELÉSI PROGRAM	19
2.1. PEDAGÓGIAI ALAPELVEK.....	19
2.1.1. <i>Pedagógiai alapelveink, céljaink</i>	19
2.2. KOMPETENCIÁK, TUDÁSTARTALMAK.....	21
2.3. PEDAGÓGIAI CÉLOK, FELADATOK, ESZKÖZÖK, ELJÁRÁSOK.....	22
2.3.1. <i>Kiemelt célok, közös követelmények</i>	23
2.3.2. <i>Kiemelt feladatok, a megvalósítás eszközei, eljárásai, módszerei az oktató-nevelő munka valamennyi színterén (tanóra, tanórán kívüli tevékenységek, napközi otthon, tanulószoba)</i>	25
2.3.3. <i>A kiemelt feladatok megvalósítását segítő innovációk</i>	29
2.3.3.1. <i>Újszerű tanulászervezési eljárások</i>	29
2.3.3.2. <i>Átfogó intézményfejlesztés, a pedagógiai szemléletváltást segítő tevékenységek</i>	30
2.4. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	30
2.5. ISKOLAI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM	34
2.5.1. <i>Az egészségfejlesztés fogalma, céljai</i>	34

2.5.2.	<i>Az egészségnevelés alapelvei</i>	36
2.5.3.	<i>A célok megvalósítása érdekében kiemelt feladataink</i>	36
2.5.4.	<i>A célok érdekében végzett tevékenységek szervezési és tartalmi keretei</i>	36
2.5.5.	<i>Egészségügyi ellátás az iskolában</i>	37
2.5.6.	<i>Intézményünk drogstratégiája</i>	37
2.5.7.	<i>Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv</i>	38
2.5.7.1.	<i>Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:</i>	40
2.6.	KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM	40
2.6.1.	<i>A környezeti nevelés fogalma, céljai</i>	40
2.6.2.	<i>A környezeti nevelés feladatai</i>	41
2.6.3.	<i>A környezeti nevelés színterei</i>	41
2.7.	A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	43
2.8.	A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK	44
2.8.1.	<i>A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a tanítási óra</i>	44
2.8.1.1.	<i>Az egységes alapokra épülő differenciálás</i>	45
2.8.2.	<i>A nevelési és oktatási célok megvalósítását segítő tanórán kívüli tevékenységek</i>	45
2.8.2.1.	<i>Hagyományőrző tevékenységek</i>	45
2.8.2.2.	<i>Diákönkormányzat</i>	46
2.8.2.3.	<i>Diákétkeztetés</i>	46
2.8.2.4.	<i>Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások</i>	46
2.8.2.5.	<i>Iskolai sportkör</i>	46
2.8.2.6.	<i>Szakkörök, tanfolyamok</i>	47
2.8.2.7.	<i>Versenyes, vetélkedők, bemutatók</i>	47
2.8.2.8.	<i>Témahetek, témnapok (projekthetek, projektnapok)</i>	47
2.8.2.9.	<i>Osztálykirándulások</i>	47
2.8.2.10.	<i>Táborozások</i>	48
2.8.2.11.	<i>Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás</i>	48
2.8.2.12.	<i>Művészeti nevelés</i>	48
2.8.2.13.	<i>Szabadidős foglalkozások</i>	48
2.8.2.14.	<i>Iskolai könyvtár</i>	48
2.8.2.15.	<i>Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata</i>	49
2.8.2.16.	<i>Hit- és erkölcsstan</i>	49
2.8.1.	<i>A pedagógusok alapvető feladatai</i>	49
2.8.2.	<i>A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás</i>	49
2.8.3.	<i>A tehetséges tanulók gondozása</i>	50
2.8.4.	<i>A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése</i>	50
2.8.5.	<i>A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása</i>	50
2.8.6.	<i>Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel</i>	51
2.8.7.	<i>Munkafegyelem, a munkához való viszony</i>	51
2.8.8.	<i>Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében</i>	51
2.8.9.	<i>Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés</i>	51
2.8.10.	<i>Az iskolai munka feltételeinek javítása</i>	51
2.8.11.	<i>Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában</i>	52
2.8.12.	<i>Aktív részvétel a tantestület életében</i>	52
2.8.13.	<i>Az iskola képviselete</i>	52
2.8.14.	<i>A vezetői feladatok ellátása</i>	52
2.8.15.	<i>Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkal és a pedagógus kollégákkal</i>	52
2.9.	AZ KÖZÖSSÉGI NEVELÉS MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI	53
2.9.1.	<i>Az osztályfőnök feladatai</i>	53

TARTALOMJEGYZÉK

2.9.2.	<i>Az közösségi nevelés munka tervezése</i>	54
2.9.3.	<i>Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról</i>	54
2.9.4.	<i>Az közösségi nevelés/közösségi nevelés órák tartalma</i>	54
2.9.4.1.	<i>Az közösségi nevelés/közösségi nevelés órák tananyaga, tematikája évfolyamonként:</i>	55
2.10.	A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE.....	56
2.10.1.	<i>A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik</i>	57
2.10.2.	<i>Sajátos nevelési igényű tanulók</i>	57
2.10.3.	<i>A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek</i>	59
2.10.4.	<i>A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek</i> ...	60
2.11.	MINDENNAPOS TESTNEVELÉS	60
2.12.1.	A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJJA	61
2.12.	ESÉLYEGYENLŐSÉGET SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	62
2.13.	AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	64
2.14.1.	<i>Az iskola közösségeinek együttműködése</i>	64
2.14.2.	<i>A tanulók részvételi jogának gyakorlása az intézményi döntési folyamatban</i>	65
2.14.3.	<i>A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának rendje</i>	66
2.14.4.	<i>Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel</i>	68
3.	HELYI TANTERV	71
3.1.	TANTERVEK, A VÁLASZTOTT KERETTANTERV.....	71
3.2.	VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK, A TANULÓK TANTÁRGYVÁLASZTÁSA	74
3.2.1.	EMELT ÓRASZÁMÚ NYELVOKTATÁS	74
3.3.	A TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	74
3.4.	TANÍTÁSI SZERKEZET	75
3.5.	TANULÓI JOGVISZONY LÉTESÍTÉSE	75
3.5.1.	<i>Az iskolába jelentkező tanulók felvétele és átvétel</i>	75
3.5.2.	<i>A magasabb évfolyamra lépés feltételei</i>	76
3.5.3.	<i>A tanulmányok alatti vizsgák szabályai</i>	77
3.6.	A TANULÓK ÉRTÉKELÉSE, MAGASABB ÉVFOLYAMBAN LÉPÉS FELTÉTELEI	79
3.7.	JUTALMAZÁS ÉS DICSÉRET FOKOZATAI:.....	87
3.8.	A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM ÉRTÉKELÉSE	88
3.9.	SZÜLŐI TÁJÉKOZTATÁS	90
3.10.	AZ OTTHONI (NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT HÁZI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI, KORLÁTAI.....	90
3.10.1.	AZ ISKOLAI ÜGYELET ÉS EBÉDELTERES RENDJE.....	91
3.11.	A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE.....	91
4.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA, MÓDOSÍTÁSA, NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA, ELJÁRÁSI SZABÁLYOK	93
4.1.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYSÉGI IDEJE.....	93
4.2.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA.....	93
4.3.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA,	93
4.4.	NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA	94
4.5.	ELJÁRÁSI SZABÁLYOK	94
	ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	95

PREAMBULUM

1. Intézmény neve:

Lencsési Általános Iskola

2. Székhelye (pontos címe):

Békéscsaba, Szabó Pál tér 1/2.

Telephelye:

Békéscsaba, Pásztor utca 17.

Elérhetőségei:

Telefonszámok: 66/ 457-522 és 66/457-839

E-mail címei: Igazgató: ig@lencsesisuli.hu

Igazgatóhelyettesek: igh@lencsesisuli.hu

Titkárság: iskola@lencsesisuli.hu

Honlapja: <http://www.lencsesisuli.hu>

3. Törzsszáma: **799656**

4. Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma

Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere

Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia u. 3.

Fenntartó neve: Békéscsabai Tankerületi Központ

Fenntartó székhelye: 5600 Békéscsaba, Kiss Ernő u. 3.

5. Jogállása:

Az intézmény a Szabó Pál Téri Általános Iskola (5600 Békéscsaba, Szabó Pál tér 1/2.), valamint a József Attila Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény (5600 Békéscsaba, Pásztor utca 17.) általános jogutódja a Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának fenntartásában működő közoktatási intézményhálózat racionalizálása című, 108/2011.(III.25.) számú közgyűlési határozat alapján.

8. Az iskola OM azonosítója: **028262**

9. Szervezeti egységkód: **033014**

10. Típusa: **általános iskola**

- általános iskolai nevelés-oktatás 1-8. évfolyamokon
- egyéb köznevelési foglalkozás
 - napköziotthonos ellátás
 - tanulószoba
- iskolai könyvtár saját szervezeti egységgel
- tanuszodai szolgáltatás

BEVEZETŐ

„... jó szóval oktasd, játszani is engedd
szép, komoly fiadat!”
(József Attila)

Az iskola, mint a köznevelési rendszer intézménye, megszületése óta az adott társadalom számára fontos műveltség tartalom átadásában, az alapkészségek kialakításában és a társadalmi beilleszkedés képességének elsajátításában játszik meghatározó szerepet. Így volt ez a legősibb civilizációkban, és ez történik a modern kor iskoláiban is. Az iskola alapvető feladata a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése, az egyetemes kultúra közvetítése, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése. Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség, a globalizáció kihívásai folyamatosan alakítják. Hiszen az a nemzetgazdaság, melynek közoktatási rendszere a „kiművelt emberfők sokaságát” képezve fel tudja venni a versenyt az új gazdasági környezet kihívásaival, az több lépcsőfokot átugorva fejlődhet és lényegesen előkelőbb pozíciót foglalhat el a világgazdaságban.

A napjainkban zajló nagyhorderejű gazdasági-társadalmi változások az élet minden szféráját érintik, így nem kerülhetik el az iskolát sem, melynek alapvető funkciói megmaradnak ugyan, de azok tartalma fokozatosan átalakul, követve és leképezve a nagyvilágban, illetve a szűkebb-tágabb környezetünkben játszódó folyamatokat. Ennek megfelelően az iskolahasználók, tehát a társadalom, valamint annak legkisebb sejtjei a családok és a szülők iskolával kapcsolatban megfogalmazott elvárásai is követik ezeket a változásokat, melyek alkalmazkodást, flexibilitást követelnek meg mindnyájunktól. A magyar közoktatás az útkeresés időszakát éli, állandóan változik, átalakulóban van. Az átalakuláshoz, a belső megújuláshoz vezető utak és új irányok megtalálása közös érdek. Ez a szándék vezérli a törvényhozókat, s ezt a célt szolgálják a törvénymódosítások is. A közelmúlt legfontosabb változása, hogy 2013. január 1-től az óvodák kivételével állami fenntartásba kerültek az oktatási intézmények. Az állami irányítás, fenntartás alapvetően szakmai irányítást jelent, melybe beleértendő a pedagógusok és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők bérének, járulékainak központi biztosítása, valamint a taneszköz-ellátás és a külső szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) támogatása.

*Békéscsaba Megyei Jogú Város 108/2011. (III. 25.) számú közgyűlési határozatának I/4. pontja kimondta a József Attila Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, valamint a Szabó Pál Téri Általános Iskola összeolvasással történő integrációját. Az új iskola sikeres, eredményes működése közös cél és közös érdek. Az integrációs folyamatban igazi együttműködés indult meg a két intézmény között, melyet városszerte elismernek és példaértékűnek érznek. Együtt kellett meghatározni az új intézmény arculatát, melyek között a szilárd alapkészségek kialakítása, az idegen nyelvi kommunikáció, az informatikai kultúra, a művészeti- és sporttevékenység meghatározó szerepet tölt be, s lehetőséget teremt további kapcsolatok kialakítására – akár a határokon túl is. Ezt a munkát a pedagógiában **iskolateremtésnek** nevezzük, s igen megtisztelő feladatnak érezzük a benne való részvétel lehetőségét, hiszen egyszerre jelenik meg benne a felnövekvő nemzedékek nevelésének felelőssége és a jövő formálásának lehetősége, még akkor is, ha a „ránk testált” társadalmi felelősség és elvárás nincs mindig összhangban a valós lehetőségekkel. Itt is és most is szeretnénk köszönetet mondani Mindenkinek, akik már eddig is komolyan foglalkoztak ezekkel a kérdésekkel, s megosztották velünk gondolataikat!*

A Lencsési Általános Iskola nevelőtestülete

1. AZ INTÉZMÉNY ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI, HELYZETELEMZÉS

1.1. Társadalmi környezet-előzmények

Az 1970-es években a Lencsési út két oldalán felépült a város legnagyobb lakótelepe, s ennek a városrésznek viszonylag gyorsan kiépült a ma is komfortérzetet biztosító infrastruktúrája (egészségügyi ellátás, bölcsődék, óvodák, üzletek, utak stb.) Ezt a lakó-övezetet egyik oldalról az Élővíz-csatorna, másik oldalról pedig az Öntözött-rét határolja, s az egészet körbeöleli a sorházi, egyedi kivitelezésű lakások sora, mely a lakótelep kiépülésével párhuzamosan ma is bővül – elsősorban a Gyulai útra kivezető bekötőút mellett (Keleti-kertek) és a Fényesre vezető Magyar utca két oldalán. A lakótelepen jellemző másfél-kétszobás lakásokból amint lehet, igyekeznek nagyobb lakásba vagy kertes házba költözni a családok, így ez a terület ma is mobil városrésznek tekinthető. (A családalapítás előtt álló fiatalok és a Békéscsabára beköltözők leginkább itt tudnak lakást vásárolni, figyelembe véve a lakásárak városi alakulását.)

1979-ben és 1981-ben nyitotta meg kapuit a városrész két új, modern iskolája, s egész osztályok érkeztek a város más intézményeiből az első osztályosok mellett, így „töltve fel” az egyes évfolyamokat. A nyolcvanas évek közepén, a demográfiai robbanás következtében kétezernél is több gyermek tanult a két intézményben, valamint a szomszédos lépcsőházakban működő lakás-napköziben, és voltak osztályok az egykori KISZ tábor területén lévő termekben is. Ezekben az években váltótanítással lehetett megoldani a működést, s ma már csak a kedves történeteket emlegetik alapító kollégáink fiatalabb munkatársaiknak azokról az embert próbáló időkről - egy-egy múltat idéző beszélgetés alkalmával.

Az előbb említett demográfiai csúcs idején 1986-ban 2.244 fő volt az együttes tanulólétszám (Szabó Pál Téri Általános Iskola 1.343 fő; József Attila Általános Iskola 931 fő). Tíz év elteltével, az 1996/1997-es tanévben 1.017 gyermek tanult a két intézményben (Szabó Pál Téri Ált. Isk. 537 fő; József Attila Isk. 480 fő), s 2006/2007-ben pedig 918 diák (Szabó Pál tér 511 fő; József Attila 407 fő) az aktuális adat. A létszámadatok változásából látható, hogy a kilencvenes évek közepétől megkezdődött az évfolyamonként hat- és öt- párhuzamos osztállyal történő működésről való áttérés a négy-, illetve három- és két- osztályos iskolai munkára. A gyermeklétszám csökkenésével párhuzamosan számolhatta fel mindkét intézmény az addig működő szükségstantermeket, a váltakozó tanítást, és a szabad kapacitások kihasználásával lehetőség nyílt városi feladatok ellátásának felvállalására. Így tudott helyet biztosítani a Szabó Pál Téri Általános Iskola épülete a Nevelési Tanácsadó működéséhez, s felvállalhatta az intézmény a város súlyos nyelvi kommunikációs zavarral küzdő gyermekeinek nevelését-oktatását, illetve a mozgáskorlátozott gyermekek integrált oktatását. A József Attila Általános Iskola a 2002/2003-as tanévtől kezdődően elindította az alapfokú művészetoktatást a balett- és modern-kortárs tánc tanszakon, majd 2007-től bővült a kínálat a társastánc tanszak bevezetésével.

A fenti adatok alapján megállapítható, hogy az elmúlt két évtizedet a gyermeklétszám folyamatos csökkenése jellemezte.

Ezek az előzmények vezettek a 2010 decemberében elfogadott közgyűlési szándéknyilatkozathoz (562/2010. XII. 17. sz. közgyűlési határozat), mely a város intézményhálózatának

1. AZ INTÉZMÉNY ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI, HELYZETELEMZÉS

racionalizálását fogalmazza meg, majd pedig a 108/2011. (III. 25.) számú közgyűlési határozathoz, mely kimondja a József Attila Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, valamint a Szabó Pál Téri Általános Iskola összeolvadással történő integrációját. A dokumentumok tartalmáról mindkét intézmény nevelőtestületét, szülői- és tanulói szervezeteit tájékoztattuk, akik véleményezték is az abban foglaltakat. Megkezdődtek az egyeztetések, elkészült az integrációs folyamatra vonatkozó közös intézkedési terv, együtt gondoltuk át a közös beiskolázás feladatait, s készítettük elő a két nevelőtestület alakuló értekezletét, melyen jelen voltak a fenntartó képviselői is. Végiggondoltuk az osztályok Szabó Pál téri székhelyintézményben történő elhelyezésének logikus rendjét, az átalakítások és a várható felújítási munkálatok ütemezését. – Legfontosabb szempont természetesen a megszokott és elfogadott pedagógiai munka folyamatosságának figyelembe vétele volt.

Az integrációs folyamat megvalósítása komoly felelősség, következetes és körültekintő magatartást igényel, kitartó munkát feltételez, melyhez sok-sok türelemre van szükség. A két jogelőd intézmény három évtizeden át végzett pedagógiai munkája városszerte elismerést érdemelt ki, és rengeteg értéket teremtett. Ezeket az értékeket meg kell őrizni a jövőben is, s mintegy stabil alapra építkezve tovább kell erősíteni őket, hogy igazi pedagógiai műhelyként működhessen az új intézmény. Mert csak így felelhet meg annak a társadalmi elvárásnak, ami életre hívta egykor, s mert csak így lehet elégedett az iskolai nevelő-oktató munkával a fenntartó, valamint az iskola szolgáltatásait igénybe vevők és a benne dolgozók közössége is.

A megkezdett együttműködést folytatni kell, s két, pedagógiai munkáját tekintve figyelemre méltó eredményekkel büszkélkedő intézmény életét kell a jövőben úgy megszervezni, hogy a kialakult szokásrend, a megszokott ritmus, a tanítás-tanulás folyamatának bevált gyakorlata legyen a rendező elv. – Partneri alapon, egyenrangú félként kezelve a pedagógiai folyamat minden résztvevőjét! A lényeges kérdések, a legfontosabb rendező elvek rögzítéséhez nevelőtestületi egyetértés és döntés szükséges. Az iskola helyzeténél és feladatrendszerénél fogva a társadalom szinte valamennyi összetevőjével kapcsolatban áll, melyek egy élő rendszert alkotnak. S végső soron ez az élő rendszer tarja életben, éppen ezért ezeket a kapcsolatot ápolni, gazdagítani kell, meg kell tölteni tartalommal, mert csak akkor lesznek igazán hatékonyak és működőképesek!

1.2. A működés tárgyi feltételei

A két épület életkora között egy-két év különbség van, mára már mindkettő betöltötte 30. évét. Az elmúlt három évtized, s különösen annak első fele erősen igénybe vette az épületeket. Az akkoriban 200% körüli kihasználtsággal működő intézményeken látható nyomot hagyott az idő, s fény derült arra is, hogy az átadást megelőző kivitelezés valószínűleg erősen gyorsított menetben történhetett. A két épület állapota között lényeges különbség van. A József Attila iskola épületében az elmúlt évek során megtörtént a nyílászárók cseréje, a belső terek lambrézálása, az épület külső-belső festése, több tanterembe és folyosószakaszra került új burkolat. Az elkövetkező években a hibaelhárításon kívül nagyobb felújítás tervezése nem indokolt a Pásztor utca 17. sz. alatt.

A Szabó Pál téri épület lényegesen rosszabb állapotban volt. Ennek megújulását és gazdaságosabb működését teszi lehetővé a 2012 októberében befejeződött felújítás, ami a KEOP – 2009 - 5.3.0/A – 09-2010-0064 azonosító számú épületenergetikai fejlesztések és közvilágítás korszerűsítése című nyertes pályázat eredményeként valósult meg. A beruházás teljes összege

1. AZ INTÉZMÉNY ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI, HELYZETELEMZÉS

294.777.600,- Ft, melyből 226.978.818,- Ft a pályázati támogatás, 67.798.782,- Ft pedig a fenn tartó által vállalt önrész. A munkálatok a nyílászárók cseréjét, a tetőszerkezet és a külső falak hőszigetelését, valamint a fűtési rendszer és a kazánok rekonstrukcióját érintették. Ezzel a felújítással valóban megszépült az épület és reményeink szerint az üzemelés költségei is jelentősen csökkennek a jövőben.

A székhely intézmény kiváló adottságokkal rendelkezik, hiszen a tágas aulát, a megfelelő méretű és padlózatú tornatermet, valamint a tanuszodát nagyon sok oktatási intézmény megirigyelheti. A lift beépítésével és a mozgáskorlátozottak számára kialakított három vizesblokkal a főépület akadálymentessé vált. A több mint kéthektáros udvar a kihelyezett játékokkal kulturált környezetet biztosít a szabadidő hasznos eltöltéséhez, a sportpályák alkalmasak a szabadban tartott testnevelési órák és edzések szervezésére. Ez utóbbiak aszfalt borítása megérett a felújításra, a játszótér és az iskola kerítése korszerűsítésre szorul.

„Az állami fenntartású köznevelési intézmények tanulást segítő tereinek infrastrukturális fejlesztése” című, EFOP-4.1.3.-17 kódszámú pályázat keretében megtörtént a folyosók burkolatának cseréje, kialakításra került a játszóudvar, megépültek az új kerékpártárolók, továbbá iskolabútorok és informatikai eszközök beszerzése is történt. Újabb digitális nyelvi labor kialakításával tovább bővültek a korszerű oktatás feltételeit.

A „menő menzák az iskolákban – Egészséges étkezést és életstílust népszerűsítő programok” című, EFOP -1.8.5.-17 kódszámú pályázaton elnyert támogatásból megújult az ebédlő, és tankonyha került kialakításra.

Az épület tervei 24 osztállyal működő iskolára készültek, a megfelelő méretű helyiségek tanteremként történő működtetésével az átalakítások után 34 osztály befogadására alkalmas.

A tantermek, szaktantermek bútorzatának folyamatos javítása, felújítása és helyenkénti cseréje indokolt, amihez a saját és külső források mellett a szülők segítsége is hozzájárulhat.

A könyvtár az iskolai munkát leginkább segítő háttérintézmény. Mindenképpen szükség van rá, hiszen a gyermekek helyben végezhetnek gyűjtő és kutatómunkát, felkészülhetnek a tanítási órákra és a különböző versenyekre – szakszerű segítségnyújtás mellett. Vagy egyszerűen csak eltölthetik a szabadidőt! A hagyományos ismerethordozók szerepe az utóbbi években érezhetően átértékelődött, de a könyvtár eredeti funkciója megmaradt. Az állomány folyamatos cseréje és fejlesztése az anyagi lehetőségek függvényében tervezhető.

A tárgyi-dologi feltételek számbavételénél külön említést érdemel az eszközellátottság. A két jogelőd intézményben az akkor hatályos köznevelési törvény által előírt kötelező eszköz és felszerelési jegyzékben felsoroltak rendelkezésre álltak, így a szertárak felszereltsége napjainkban megfelelőnek mondható, a hiányzó anyagok pótlása folyamatos feladat. Békéscsaba Megyei Jogú Város TIOP 1.1.1 - 07/1 – 2008-1181 azonosító számú nyertes pályázata jelentős előrelépést tett lehetővé az oktatási intézmények informatikai eszközparkjának fejlesztésében. Az elmúlt években érkezett IKT eszközökkel együtt az intézményben kb. 100 db megfelelő kapacitású asztali számítógép és 20 db interaktív tábla segíti a nevelő-oktató munkát. Ezzel párhuzamosan megkezdtük a digitális tananyagok beszerzését és gyűjtését, a kollégák közül többen már saját maguk által összeállított anyaggal is dolgoznak a tanítási órákon.

A személyi feltételek című részben bemutatjuk a TÁMOP 3.1.4/08/2. „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben” című pályázatot, melynek megvalósítása során 127 db tanulói notebookot nyert a Szabó Pál Téri Általános Iskola. Ezek

használata, az IKT eszközökkel támogatott tanítási órák mindennapi gyakorlattá válása alapozhatja meg a *digitális írástudás* elterjedését, ami modern korunk oktatásának egyik prioritása. Ez az a terület, amely a XXI. század első éveinek-évtizedeinek „húzóágazata” lehet, s ennek fejlesztése révén több lépcsőfokot kihagyva, ugrásszerűen növekedhet egy nemzetgazdaság és fejlődhet annak oktatási rendszere.

1.3. Személyi feltételek

Az oktató-nevelő munka személyi feltételei a nemzeti köznevelési törvény és a kerettanterv tantárgyi vonatkozásában megfelelnek.

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet műveltségi területei (részterületei) és a kerettanterv alapján megvalósuló pedagógiai tevékenység megkívánja a már meglévő képzettségek felfrissítését a felsőoktatási intézményekben vagy az intézményesült pedagógus továbbképzés gazdag kínálatából választhatjuk ki az iskola számára (a pedagógus érdeklődésével is szinkronban lévő) szükséges képesítést adó formákat, területeket. Ez a folyamat a következő tanévekben is az iskolai továbbképzési program és beiskolázási terv alapján folytatódik.

A nevelők többségében igénylik és részt vesznek a különféle szakmai továbbképzéseken, átképzéseken, szívesen vállalkoznak innovációra.

A TÁMOP-3.1.4 pályázat során 41 pedagógus 103 tanúsítványt szerzett, tudásukat továbbadva valamennyi pedagógus megismerkedett az újszerű tanulásszervezéssel, az SNI tanulók speciális fejlesztésével, az IKT alkalmazásának lehetőségeivel, a mérés-értékeléssel, valamint részt vettek + IPR és egyéb módszertani továbbképzésen.

A mindenkori tantárgyfelosztás alapján engedélyezett pedagógus létszámot, valamint a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak számát a fenntartó határozza meg, figyelembe véve az alábbiakat:

- városi feladatellátás keretében
 - úszásoktatás – 1 fő úszásoktató,
- pedagógiai programunk szerint
 - emelt óraszámú idegen-nyelv oktatás csoportbontásban, a finanszírozható órakeret terhére;
 - a digitális kultúra, valamint a technika és tervezés tantárgyak tantárgyi sajátosságai, valamint a tárgyi feltételek (eszközpark) alapján indokolt csoportbontása a finanszírozható órakeret terhére.

A mozgáskorlátozott tanulók pedagógiai ellátását a szomatopedagógusok látják el, akik az Esély Pedagógiai Központ állományába tartozó szakszolgálat munkatársai.

1.4. Motiváló iskolai légkör

Az intézmény sikeres és eredményes munkájának alapvető feltétele az az iskolai környezet és légkör, mely ösztönzőleg hat a pedagógiai folyamat szereplőire. A Lencsési Általános Iskola szándékunk és törekvéseink szerint egy valóban gyermekközpontú iskola, amely figyelembe veszi a tanulók évről évre változó, alakuló pszichés szükségleteit, valamint a tanuló személyes jogaként és adottságaként értelmezi az eltérő képességekből is fakadó tanulói teljesítménykülönbségeket, ismeret-elsajátítási tempót.

Talán ezek a gondolatok fejezik ki leginkább egy gyermekközpontú iskola „ars-pedagógicáját”, amit sajátunknak érzünk. Ezért iskolánk, a Lencsésisuli a kisdíákoknak több mesét, játékot, mozgást biztosít, több időt ad arra, hogy a gyerekek megtanuljanak írni, olvasni, számolni – segít abban, hogy lelkileg egészségesebben kezdjenek a komolyabb dolgok tanulásához! Ezekkel az érvekkel nevelőtestületünk egyetért. Az iskolás korba lépő gyermekek szülei is – lelkük, szívük mélyén – igazán ezt várják az iskolától. De évek óta működik gondolkodásukban – és a gyakorlatban is – egy ezzel viaskodó teljesítményorientált nézet. (Gondoljunk csak a különböző magánórákra, a szoros napirend alapján betáblázott heti hat-nyolcórás plusz elfoglaltságot „teljesítő” kisdíákokra!) A kisgyermekkor, a korábban játékközpontúságáról ismert életszakaszt egyre inkább a felnőttek életét jellemző elvek hatják át: a céltudatosság, a sikerorientáltság és a versenyszellem. S közben alig marad idejük gyermeknek lenni, eltűnik életükből a játék, nem élük meg a mindennapok egyszerű csodáit. Pedig a játék a kisgyermek számára egyenlő a munkával, és a tanulás természetes útjának tekinthető. Éppen ezért modern korunk teljesítményorientált világában a nagybetűvel értelmezett ISKOLA legfontosabb feladata, hogy találja meg a játék és tanulás közötti helyes arányt, ami a gyermeki személyiség fejlődésének záloga.

Ez a harmadik évezred oktatási rendszerének és iskoláinak igazi kihívása!

A fent leírt gondolatokkal szeretnénk igazolni, hogy a kisgyermek és 13-14 éves serdülők aktív közreműködésével kialakított, a többség részéről elfogadott iskolai környezet és légkör, valamint az iskolai lehetőségek együttese teljesítményerősítő tényező, amely a kiemelkedő képességű gyermekek és a kevésbé jó adottságokkal rendelkező tanulók számára is ösztönző, motiváló lehet. Mindannyian tudjuk, hogy gyermek és felnőtt egyaránt ott, abban a környezetben tud teljesíteni, ahol felszabadult, ahol jól érzi magát!

Az iskolai élet minden területén ne csak tudja, de tapasztalja, élje is meg a képességei szerint teljesítő tanuló, hogy az iskola érte van nem pedig ellene! A szabályok, melyek véleményének meghallgatásával lettek azzá, betarthatók, s csak azokra nézve tartalmazznak korlátokat, akik társaik és önmaguk lehetőségeit csökkentik azok megszegésével.

1.5. Tanulói összetétel, pedagógiai szakaszok, specialitások

1.5.1. Tanulói összetétel

A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő-oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik – tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló

1. AZ INTÉZMÉNY ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI, HELYZETELEMZÉS

tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

Iskolánk egyik jogelőd intézménye, a Szabó Pál Téri Általános Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlésének 20/1996. számú határozatában foglaltak értelmében felvállalta a város súlyos nyelvi kommunikációs zavarral küzdő tanulóinak nevelését-oktatását, illetve a 308/1997. közgyűlési határozat alapján a mozgáskorlátozott gyermekek integrált oktatását.

A mozgáskorlátozott tanulókat 1. évfolyamtól kezdődően 8. évfolyamig integráltan oktatjuk.

1.5.2. Pedagógiai szakaszok

- *Az alsó tagozat* (1–4. évfolyam) első két évében a szabályozás lehetővé teszi az ebben az életkorban különösen jelentős egyéni különbségek kezelését. A 3–4. évfolyamon erőteljesebbé válnak – a negyedik évfolyam végére már meghatározóan – az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. A motiválás és a tanulásszervezés a Nat fejlesztési feladataiban is kifejeződő elvárásokra összpontosít. A Nat az első négy évfolyamot tekinti az első önálló képzési szakasznak.
- *A felső tagozat* (5–8. évfolyam) funkciója elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, készségegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának a folytatása. A 7–8. évfolyam alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, azaz megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságuk, változékonyságuk növelése. A Nat a második négy évfolyamot tekinti a második önálló képzési szakasznak.

1.5.3. Képzési specialitás, tradíciók, továbblépés

A nevelőtestület (figyelembe véve a helyi demográfiai viszonyokat) a „bizalom”, az „eredményesség”, a „sokszínűség”, az „őszinteség” érték-hívó szavakkal és az ezek tartalmát kibontó pedagógiai munkával fordult a klientúra (felhasználók köre) felé. Nyugodt és boldog kisiskolás kort merünk ígérni gyermekeinknek, s a felső tagozaton pedig mindazt az ismeretet, készséget, gyakorlati tudást, mely a sikeres középiskolai továbbtanuláshoz, szakmaszerzéshez szükséges.

Pedagógiai programunkban nem kell eltérnünk korábbi értékeinktől, további kínálattal gazdagítjuk azt: A 6-14 éves gyermekek számára kívánunk továbbra is olyan 8 évfolyamos általános képzést nyújtani:

- amely mindenekfelett a gyermekek **alapvető érdekeit szolgálja**;
- amely figyelembe veszi a tanulók évről évre alakuló, változó fizikai és pszichés szükségleteit;
- amely a tanuló személyes jogaként és adottságaként értelmezi az eltérő képességekből is fakadó tanulói teljesítménykülönbséget, ismeret-elsajátítási tempót;

1. AZ INTÉZMÉNY ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI, HELYZETELEMZÉS

- ahol a kiemelkedő képességű, valamint a különböző érdeklődési körű gyermekek számára biztosítva van a tehetséggondozás színtere csoportban, szakkörben és személyes konzultációval;
- ahol a deviáns gyermeki megnyilatkozás önmagában nem bűn, mert a társadalom valamely makro-, vagy mikroközösségéből hozta magával az iskola szellemi szférájába, sokszor (kisiskolás korban) naiv őszinteséggel a gyermek. Ellenszere tehát nem a büntetés, hanem a türelmes pedagógusi munka, az adott gyermekközösség pozitív példája, az intellektuális sikerélményhez szoktatás.
- ahol az egészséges életmód kialakítására, rögzítésére szakmailag hiteles és pszichés indítást kap az a tanuló is, akit primer közösségében más hatások érnek;
- ahol a természeti környezet megőrzendő érték; az ápolására, védelmére "hangolás", szoktatás jelen van a tanítás-nevelés teljes folyamatában;
- ahol „csak azt” várjuk el gyermektől, ami iskolai képzésünk alapfeladata: tanuljon meg helyesen, tisztán, olvashatóan írni, folyamatosan, kifejezően, értőn olvasni, beszéde legyen kulturált; a köznyelv használatában legyen igényes, ismerje és használja alkalomhoz illően az irodalmi nyelvet és a különböző szaktudományok alapszókincsét. Tudjon és merjen kommunikálni, kapcsolatot teremteni! E képesség, készség birtokában megtanul tanulni, ismeretekhez jutni a különböző tudományágak (műveltségterületek), művészetek széles tartományából, tevékenykedni és alkotni ezekben, és ezt az indítást – mint nagyon fontos értéket – megőrzi magában egész élete során.

A mi tanulóközösségeinkben a különböző képességek nem kioltják, erősítik egymást. Iskolára jól előkészített gyermekeket hoznak a szülők az óvodákból hozzánk.

Intézményünk az elmúlt években jelentős sikereket ért el a városi, megyei és országos tanulmányi versenyeken. Végzős tanulóink – kevés kivétellel – az első helyen választott középiskolába nyertek felvételt, s ott megtartották vagy javították az általános iskolás eredményeiket. A sport és a művészetek területén is kiemelkedően teljesítettek tanulóink. Az iskola érem- és díjgyűjteménye is szemléletesen bizonyítja tanulóink kitűnő sporteredményeit. Minden évben eljutnak legjobbaink a diákolimpiai versenyek döntőire több sportágban is.

A különböző városi, vármegyei képzőművészeti kiállításokon diákjaink nagyszámú alkotással vesznek részt. Szakköreink munkáját a szakmai zsűrik szép számú díjjal ismerték el az utóbbi tíz évben folyamatosan.

1.5.4. Művészeti nevelés, vizuális kultúra

A művészeti nevelés, vizuális kultúra vonatkozásában elért eredmények a képzőművészeti pályázatokon, kiállításokon, a vers-, mese- és prózamondó-versenyeken, szólóénekesek sikerei, énekkarunk szereplései a folyamatos művészeti nevelőmunka állandó jelenlétét bizonyítják.

A művészeti nevelést – a sporthoz hasonlóan – az iskola teljes vertikumában (1-8. osztály) speciális szolgáltatásként kívánjuk meghirdetni. Színterei a minden tanuló számára lehetőséget, alkalmat nyújtó tanítási órák, és a délutáni szabadidősávban szervezett szakkörök (diákkörök), **képzőművészeti műhely**, énekkar.

1. AZ INTÉZMÉNY ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI, HELYZETELEMZÉS

1.5.5. Sport, testnevelés

Kiváló szakemberek, pedagógusok irányításával sok testnevelés foglalkozás (tanítási óra, edzés, versenyek) eredményeként tanulóink fizikai és pszichés terhelhetősége, kondíciója erősödött. Iskolánk a jövőben is speciális szolgáltatásként kívánja a sportot, a testnevelést pedagógiai programjában megtartani. Széles palettával várjuk a sportolni vágyó gyerekeket, melyhez az úszásoktatást mindenki számára elérhető alapszolgáltatásként tekintjük.

1.5.6. Idegen nyelvek

A társadalom elvárásai az idegen nyelvek tudásával szemben érezhetően növekedtek az elmúlt években. A szülők túlnyomó többsége fontosnak tartja, hogy gyermeke minél hamarabb használható és dokumentált idegen nyelvi ismeretekkel rendelkezzen, rendszerint pénzt is áldoz ilyen célra.

Tanulóink többsége is egyre inkább kedvezően áll a nyelvtanuláshoz, jövője fontos érvényesülési eszközének tekinti az idegen nyelvek ismeretét, hiszen naponta tapasztalja meg a nyelvtudás értékét, gyakorlati használhatóságát.

Iskolánk az angol és német nyelvet ajánlja meg a tanulóknak (szülőknek) az iskolai idegen nyelv tanításának kezdetén illetve az elsős beiratkozás időszakában. Mára tapasztalati tény, hogy a szülők az angol nyelvet választják.

Idegen nyelvet minden gyermek tanul. (Felmentést a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság javaslatára adunk.) Ajánlatokkal, szervezőmunkával segítjük a szülőket, gyermekeket az anyanyelvi környezetben megvalósuló nyelvgyakorlás lehetőségeinek keresésében.

A magasabb évfolyamokon választhatóan, képességek szerinti csoportbontásban, emelt óraszámban folytatódik az oktatás. A kialakult csoportok mobilak, átjárhatók. Azonos ismereteket, képességeket, készségeket, jártasságot vizsgáló mérőeszköz alkalmazásával nyert objektív helyzetismeret birtokában (a tanulói teljesítmény ismeretében) válthat csoportot a tanuló.

A mérést május utolsó harmadában kell elvégezni. Szükség esetén a következő tanév szeptemberének utolsó harmadában kell megismételni azt.

1.5.7. Digitális kultúra

Az informatika-számítástechnikai ismeretek iránt a tanulók érdeklődése az utóbbi években rohamosan növekedett.

Intézményünk 3. osztályban kezdi meg a digitális kultúra ismeretek oktatását.

Iskolánkban több számítástechnikai terem biztosítja az oktatás feltételeit. A digitális kultúra órákon megszerzett tudást az IKT eszközök használatával más órákon is kamatoztatják a tanulók.

1.6. Irányítás, szervezeti felépítés

Az intézmény irányítását az igazgató végzi az igazgatóhelyettesekkel.

A kibővített iskolavezetéshez tartoznak: munkaközösség-vezetők, közművelődési felelősök.

A vezetőség részt vesz az intézmény életével kapcsolatos döntések előkészítésében, a szakmai munka tervezésében, ellenőrzésében, értékelésében.

A **szakmai munkaközösség** az azonos szakmai tevékenységet folytató pedagógusok szakmai szervezete. Az iskolában létrehozott munkaközösségek szakmai, módszertani kérdésekben segítséget nyújtanak a nevelő-oktató munka tervezéséhez, szervezéséhez, ellenőrzéséhez, a pedagógusok továbbképzéséhez és a módszertani feladatok kidolgozásához, végrehajtásuk megszervezéséhez. Működésüket az SZMSZ szabályozza.

A szülői közösség osztályszinten háromtagú vezetőséget választ, az elnök képviseli a vezetőségi üléseken a szülőket, és biztosítja az információáramlást az iskolavezetés és a szülők közt.

Munkájukat éves munkatervük szerint végzik.

Diákönkormányzat tagjai az osztályok megválasztott képviselői, elnöküket tagjai közül választják, önálló munkaprogram szerint dolgoznak. Munkájukat pedagógus segíti.

Szervezeti felépítés: az SZMSZ-ben található.

1.7. Hagyományok ápolása

Az iskolai közösségek életét – a tanév rendjében meghatározott napi, heti feladatok mellett – színesítik és tartalmi értékű elemekkel is bővítik a visszatérő események. Ha ezekre az alkalmakra várakozással telve készül a közösség, ha állandó elemek is tetten érhetők az előkészítés és az aktuális megvalósítás időszakában, akkor "teremtődik a hagyomány". A hagyomány értékmegetartó erő. Az értéktelen soha nem válhat hagyománnyá, azt elszórja az idő.

Hagyomány az, amit annak éreznek az iskolában fellelhető közösségek. Abból lesz hagyomány, ami sokaknak jelent intellektuális örömet, cselekvő aktivitást, alkotó részvételt.

Az óvodák és iskolák kapcsolatairól nem írtunk az iskola kapcsolatairól szóló fejezetben. Történt ez azért, mert hagyományértéke miatt inkább ide tartozónak érezzük e kapcsolat tartalmát.

- November hónapban meghívjuk első osztályosaink volt óvodavezetőjét és csoportvezetőjét egy tanítási óra megtekintésére és beszélgetésre a gyerekekkel és a tanítókkal. Alkalmom ez a gyerekeknek bizalom erősítésre, a két típusú intézmény nevelői részére pedig a tapasztalatcsere értékű, baráti konzultációra.
- A nagycsoportos óvodások az „Innen nyílnak a csillagok” c. és a január-februári játszóházak alkalmával kapcsolódnak be az iskolai foglalkozásokba, meghódítják a tornatermet.

1. AZ INTÉZMÉNY ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI, HELYZETELEMZÉS

- Az iskolaválasztás előtt a leendő első osztályos gyermekek szülei részére nyílt tanítási napot rendezünk, ahol megismerkedhetnek az alsó tagozaton a következő évben első osztályban tanító nevelőkkel és egyéb választási lehetőségekkel.
- Beiratkozás után – az óvodák nyílt napján – a tanítók tekintik meg "munka" közben a már majdnem iskolás gyermekeket.

1.7.1. Rendezvényeink, ünnepeink

- Iskolánk minden évben **tanévnyitó ünnepélyt** rendez.
- **Október 6-áról** szerkesztett iskolatelevíziós műsorral emlékeznek meg a tanulók.
- **Nemzeti ünnepeinkre** (október 23., március 15.) önálló irodalmi műsorral készülnek a tanulók.
- **Egészség hét** – tanévenként ütemezhető, általában november végén.
- **Karácsonyi ünnepvárás rendezvényekkel** (december 3. hetében)
- Az énekkar, hangszeres tanulóink, versmondóink karácsonyi hangversenyre hívják (2 előadás) iskolatársaikat, szüleiket és az iskola dolgozóit.
- Az igény szerint szerveződő iskolai **sí táborok** január-februárban már-már hagyományértékűek, ennek költségeit a szülők fedezik.
- A **farsangi karnevál** (február).
- Minden tanév folyamán megemlékezést tartunk a magyar kultúra napján, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapján, a költészet napján, a holokauszt áldozatainak emléknapján és a Nemzeti Összetartozás Napján.
- Az áprilisi program szerves része a **Városi József Attila Szavalóverseny** – iskolánk rendezésében városi kulturális programsorozat részeként.
- **Föld Napja** eseménysorozat április közepén.
- Májusban nem maradhatnak el az **anyák napi rendezvények** – műsorral, virággal és sok-sok érzelemmel. A **tanulmányi kirándulások** szezonja is megkezdődik ebben a hónapban, s itt említhetjük meg népszerű kezdeményezésünket, a szülői igény és döntés alapján önköltséges formában szerveződő **Erdei iskolát**. A hónap persze nálunk is a **gyermeknappal** ér véget.
- Június meghatározó eseménye a **ballagás és tanévzáró**.
- Megrendezésre kerülnek: házi tanulmányi, kulturális és sportversenyek, idegen nyelvi hét, magyar nyelvi és művészeti hét, környezetvédelmi nap, családi nap, nyílt tanítási nap, osztálykirándulások, színházlátogatás, klubdelutánok, nyári táborozás, Lencsési Kupa, különböző témájú kiállítások az aulában. Helyet biztosítunk és társrendezői vagyunk a városi, vármegyei tanulmányi- és sportversenyeknek

1. AZ INTÉZMÉNY ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI, HELYZETELEMZÉS

Hagyományápolásnak érezzük az iskola pedagógusai és a más területen dolgozó munkatársaink ünnepi találkozásait.

Tantestületünk meggyőződése, hogy a fent leírt célok elérése nem képzelhető el a szülői házzal végzett közös munka nélkül, ezért nagy hangsúlyt fektetünk nevelő munkánk nyitottságára.

Iskolánk mindennapi életében és kiemelt ünnepi alkalmaiban is várja és igényli a családok jelenlétét, mely a gyakorlatban élő valóság.

Hisszük, hogy a közösségfejlesztés csak ilyen széles körben és tevékenységi formában lehet sikeres.

1.8. Információs és kapcsolatrendszerünk

Az iskola legszorosabban azokhoz a **családokhoz kötődik**, ahonnan tanítványaink érkeznek hozzánk. A velük kiépült kapcsolat az alsó tagozaton, de még a felsős osztályok esetében is, jóval erősebb és gyakoribb, mint amit a **szülői értekezletek, fogadóórák** rendszere sejtet. A szülői tájékoztatást az évente 3 - 3 alkalommal kötelezően - ezen kívül igény szerint - megtartott szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt tanítási napok szolgálják.

Ezen kívül a nyolcadik osztályosok pályaválasztását segítő pályaválasztási szülői értekezlet, illetve a leendő első osztályos tanulók szülőinek és a beíratás után. A szülők részt vesznek ünnepeinken, segítenek előkészíteni a tanulmányi kirándulásokat, az erdei iskolánk munkáját évek óta személyes jelenlétükkel is vonzóbbá teszik. Nevelőink véleményét is összegezve: mindig számíthatunk segítségükre. Az iskola és a szülői munkaközösség ezt a pozitív viszonyulásukat megfelelő mennyiségű és minőségű információval erősíti.

Jó szakmai és kartársi viszony jellemzi kapcsolatunkat a város többi általános iskolájával. Folyamatos - a pályaválasztást, középiskola választást előkészítő időkben felerősödő - a kapcsolatunk a város középfokú oktatási intézményeivel.

Az Oktatási Hivatal Békéscsabai Pedagógiai Oktatási Központja és a pedagógiai szakszolgálatok természetes szövetségeseink, állandó konzulenseink alaptervékenységünk több részletkérdésében. Kapcsolataink napi gyakoriságúak.

A közművelődési, közgyűjteményi intézmények olykor színterei, sokszor katalizátorai az iskolai tevékenységünknek; jelenlétük ösztönzően hat tanulóink teljesítményére.

A gyermekvédelemmel összefüggő feladataink végzése során segítséget és gyakorlati tanácsokat kapunk a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattól, a Járási Gyámhivataltól, valamint a Polgármesteri Hivatal szakirodájától, illetve a Vármegyei- és a Városi Rendőrkapitányságtól is.

Az iskolatelevízió adása heti egy alkalommal tájékoztat a hét eseményeiről, itt hangzanak el a különféle felhívások, megemlékezések.

A dolgozók belső kommunikációjának lehetősége az éves programtervben rögzített, illetve a szükség szerinti munkaértekezlet.

1. AZ INTÉZMÉNY ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI, HELYZETELEMZÉS

Évi három alkalommal tartunk értékelő és feladat-meghatározó nevelőtestületi értekezletet: tanévnyitás, tanévzárás és félév.

A lakótelep óvodájával (Lencsési Óvoda) szoros kapcsolat alakult ki: kölcsönös nevelői óra illetve foglalkozás-látogatás, nagycsoportos óvodásoknak az iskola-előkészítő foglalkozás, meghívás különféle rendezvényekre, úszásoktatás; tornaterem, aula szükség szerinti igénybevétele; nyílt napon tájékoztató az iskola programjáról.

Az Esély Pedagógiai Központtal folyamatos a kapcsolat, a Nevelési Tanácsadóval rendszeres konzultációt folytatunk.

A város kulturális intézményeinek látogatása (színház, múzeum, könyvtár stb.) rendszeres.

A szomszédságunkban levő **Lencsési Közösségi Házzal** évek óta jó kapcsolatot ápolunk. Közös pályázatok és rendezvények kötik össze intézményeinket.

A különböző vallási és **egyházi felekezetek** hit-és erkölcsstan oktatásával kapcsolatban tanulói/szülői igény szerint a jogszabályban rögzítetteknek megfelelően tájékoztatást adunk és helyet biztosítunk.

Mindennapi munkánkat a polgárőrség és iskolarendőr is segíti.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1. Pedagógiai alapelvek

*„Mondd és elfelejtik,
mutasd meg és emlékeznek,
vond be őket és megtanulják.”
(Confucius)*

A Lencsési Általános Iskola tantestülete továbbra is arra törekszik, hogy nyugodt, folyamatos munkavégzésre motiváló iskolai légkör fogadja minden nap az iskolába érkező gyermekeket. Ez akkor valósul meg, ha

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk;
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe;
- a tanulók egyéni képességeit a tanítás folyamatában figyelembe vesszük;
- tanulóink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, elvárásokat, így tudhatják, mit várunk el tőlük;
- minden gyermek számíthat nevelői jóindulatú segítségére a tanulmányi munkájában és életének egyéb kérdéseiben is;
- az iskola minőségi emberi kapcsolatokra törekszik a gyermek-nevelő-szülő viszonylatok mindegyikében.

Az iskolában a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése, valamint a tanulók teljes személyiségének fejlesztése történik. Szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánunk nevelni a ránk bízott gyermekekből. Mindezek alapján foglaljuk össze alapelv-értékű céljainkat az alábbiakban:

2.1.1. Pedagógiai alapelveink, céljaink

Nevelő-oktató munkánk során a harmonikus személyiségfejlesztés érdekében az alábbi alapelveket tartjuk szem előtt.

Alapelvünk:

- Meghatározónak tekintjük a szilárd alapkészségek kialakítását. (Ezzel készítünk fel az önálló ismeretszerzésre és az önművelésre.)
- Az esélyegyenlőség megteremtése a teljes iskolai tevékenység során. Minden tanuló kapjon esélyt szociokulturális hátrányainak leküzdésére. (Hatékony felzárkóztató munka egyénre szabottan.)
- A kiemelkedő képességű gyermekek számára a tehetséggondozás lehetőségének biztosítása. (Egyéni, illetve csoportban szervezett foglalkozások keretében.)
- A kommunikációs képességek és a viselkedéskultúra fejlesztése.

2. NEVELÉSI PROGRAM

- Az életkornak megfelelő ismeretanyag megértése és alkalmazása, az önálló ismeretszerzés igényének kialakítása.
- Saját, egyéni, hatékony tanulási módszerek kialakítása, az ismeretek előhívásának gyorsítása.
- Az emberi értékek megismertetése, stabil értékrend kialakítása. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra.
- A szülőföld, a haza kultúrájának, hagyományainak, történelmi emlékeinek megőrzése, tiszteletben tartása. A határokon túl kisebbségben élő magyarság iránt érzett felelősség- és közösségvállalás.
- Mind több ismeret az európai kultúráról, más népekkel szembeni tolerancia, megértés.
- Demokratikus magatartásformák kialakítása, az alkotmányosság, a törvényesség, valamint az állampolgári- és az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása.
- A Földre ható káros tényezők felismerése, aktív védekező magatartásra ösztönzés.
- A különféle kommunikációs csatornákon nyert információk értelmezése, feldolgozása.
- Az egészséges életmód, egészségvédelem technikájának elsajátítása.
- A környezetvédelem lehetőségeinek ismerete, gyakorlása.

Célunk továbbá, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljünk az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlesszük a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal hozzájárulunk ahhoz, hogy a tanulóink

- a haza felelős polgárává váljanak;
- kifejlődjenek bennük a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyenek szert;
- megtalálják helyüket a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjenek tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyenek képesek felelős döntések meghozatalára a maguk és a gondjaikra bízottak sorsát illetően;
- váljanak képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerjék meg és értsék meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsák értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

Legfontosabb pedagógiai alapelveink alapján iskolánk átfogó tartalmi célkitűzése az iskolai tevékenységek valamennyi területén és szintjén egy gyakorlatias, a tanulók önmegvalósítását szolgáló tantervi oktató és személyiségnevelő munka megvalósítása. Ebből következően iskolánk helyi tanterve felépítése szempontjából követelményközpontú, pedagógiai koncepciója szerint pedig tanulóközpontú. Tantervünk társadalomelméleti és pszichológiai alapjait figyelembe véve összhangba hozzuk a személyiségfejlesztés tartalmát azokkal a közvetleni kívánt ismeretekkel, melyek választ adnak korunk pedagógiai kihívásaira. Így a kerettantervben meghatározott, az iskola egészére kiható közös, általános és az évfolyamonkénti részletes követelményekhez igazodó, a helyi igények és lehetőségek által meghatározott, a tanulói tevékenységeket előtérbe helyező tantervet kívánunk alkalmazni.

A tudás (mint az ismeretek és készségek összessége) megszerzése és egész életen át tartó bővítése, annak az életminőséget befolyásoló alkalmazása meghatározza iskolánk átfogó, a nemzeti köznevelési törvény és a Nemzeti alaptantervhez igazodó cél-, feladat-, követelmény-rendszerét.

2.2. *Kompetenciák, tudástartalmak*

Napjaink modern, tudás alapú, erős gazdasági versenyre, demokráciára, az emberi kapcsolatok humanitására épülő társadalomban az iskolázás során kialakítandó, megerősítendő és fejlesztendő kompetenciák ismeretek, képességek, attitűdök rendszerének leglényegesebb alapvető elemei. A Nemzeti alaptanterv ezekre tételesen épít.

Pedagógiai munkánk feltételezi és meg is követeli a tanulói aktivitást, s arra törekszünk, hogy minél hatékonyabb legyen az ismeretek többszintű elsajátítása (ismeret, megértés, alkalmazás, komplex műveleti szintű alkalmazás), ezáltal a tanulói képességeket, minél magasabb szintre fejlesztjük, s a tágabban értelmezett tudáson (készség) túl a megtanultakhoz való viszonyt (attitűd) is formáljuk. Azaz a tanulók értelmi-érzelmi-akarati tulajdonságait, az önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti cselekvési motívumait és képességeiket is fejlesztjük. A kompetencia tehát az ismeretek alkalmazóképes elsajátításából, a tanultakhoz való viszony (attitűd) formálásából és a lehetséges mértékig kimunkált képességekből építkezik.

Az elmúlt időszak oktatáspolitikai törekvéseinek eredményeként egyre nagyobb hangsúlyt kaptak a kompetenciák fejlesztésére vonatkozó elemek, s megtörtént annak a keretrendszernek a megalkotása, mely a korszerű és versenyképes tudás megszerzéséhez, az élethosszig tartó tanulás igényének és képességének kialakításához, az információs társadalomban való eligazodáshoz, a modern gazdaság világában történő boldoguláshoz, a személyes önmegvalósításhoz, valamint a sikeres életvezetéshez szükséges kompetenciákat tartalmazza. Valamennyi egyformán fontos, több kompetencia részben fedi egymást és egymásba fonódik – az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit.

Pedagógiai munkánk a Nat-ban kifejtett kompetenciákra épül:

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A kompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele az egységes alapokra épülő differenciálás. A NAT olyan pedagógiai munkát feltételez, melynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, személyiségének fejlesztése áll, figyelembe véve azt, hogy a nevelés-oktatás színtere nemcsak az iskola, hanem az iskolán kívüli tevékenységek számos egyéb területe is. Ezekre a tapasztalatokra pedig építeni kell a mindennapokban! Az a pedagógus, aki jól ismeri tanítványai motivációit, képességeit, érdeklődését és tanulási szokásait, eredményesen tudja megoldani a tanulásszervezéssel kapcsolatos feladatokat. A NAT pedig pontosan ezt

várja el tőlünk, hiszen azt a szemléletet képviseli, hogy a tanítás a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése. Ehhez természetesen a felkészült, innovatív pedagógusokon kívül elengedhetetlen szükség van a pedagógiai infrastruktúra széles kínálatára: könyvekre, nyomtatott tananyagokra, informatikai programcsomagokra, kísérleti- és más eszközökre.

2.3. Pedagógiai célok, feladatok, eszközök, eljárások

Intézményünk pedagógiai cél- és feladatrendszerét elsősorban a Nemzeti köznevelésről szóló törvényben és a Nemzeti alaptantervben rögzítettek, valamint az előző részben ismertett pedagógiai alapelveink határozzák meg. Ezeket kiegészítjük az iskola pedagógiai programjában is megfogalmazott célokkal, feladatokkal, melyek koherensek az általános emberi és nemzeti értékek tanulókval történő megismertetésével, elfogadtatásával.

Pedagógiai koncepciónkban meghatározzuk az alapelveket, melyek alapján megszervezzük nevelő-oktató munkánkat, és kitűzzük céljainkat, melyek elérése biztosítja pedagógiai tevékenységünk eredményességét. Megfogalmazzuk azokat a feladatokat – a hozzájuk rendelt eszközökkel és eljárásokkal – amelyek megoldása lehetővé teszi a célok megvalósítását.

Pedagógiai tevékenységünk célja mindazoknak az intellektuális és emberi-erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, melyek birtokában úgy tudják egyéni boldogulásukat megteremteni, hogy az egyben szűkebb és tágabb környezetük javát is szolgálja. Célunk, hogy minden tevékenységünket – a nevelés és oktatás terén egyaránt – a gyermekek okos szeretete hassa át. Célunk a szülőkkel olyan szellemben együttműködni, hogy szülői ház és iskola egyaránt érezze: közösek a céljaink és közösek az érdekeink!

Ennek szellemében közvetítjük:

- a tudományos ismereteket,
- az általános emberi értékeket,
- a helyes magatartási- viselkedési normákat.

Fejlesztjük a tanulók:

- gondolkodását, hogy racionálisak, kreatívak legyenek;
- érzelmi életét, mások iránti toleranciakészségét;
- kommunikáció és kapcsolatteremtő, manuális kreatív képességét, hogy „otthon legyenek a világban”;
- folyamatos igényét a tanulásra, ismeretek szerzésére;
- döntési, választási készségét;
- érdeklődését környezete, mások és a világ dolgai iránt;
- egészséges életmódra törekvését, mozgáskultúráját;
- akaraterejét, testi-lelki állóképességét.

Mindezzel célunk, hogy:

- tudjanak, akarjanak beilleszkedni mikro- és makro környezetükbe;
- rendelkezzenek megfelelő önfegyelemmel, szorgalommal;
- az értelmes rend igénylői legyenek;

2. NEVELÉSI PROGRAM

- dönteni tudjanak – mások érveit is feldolgozva – életük egyre szaporodó döntéshelyzeteiben;
- önértékelésük, éntudatuk mások elfogadásával erősödjön;
- képesek legyenek az önfegyelemre, kitartó szorgalom, tartást adó tisztesség jellemezze őket;
- magas és széleskörű műveltség, valamint jó szervezőkészség birtokában legyenek.

Elérendő célkitűzés, hogy a nyolcadik évfolyam végén valamennyi tanuló az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskola helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek. Minden tanuló rendelkezzen olyan bővíthető ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártassággal – tanulástechnikával -, amelyek képessé teszik őt arra, hogy középfokú iskolában eredményesen folytassa tanulmányait. Legyenek képesek felnőtt korukban a változtatásra, pályakorrekcióra, folyamatos önképzésre.

Hitvallásunknak megfelelően nevelő-oktató munkánk középpontjában tanítványaink egész személyiségének fejlesztése áll, nagy hangsúlyt fektetve az élethosszig tartó tanulást megalapozó önálló ismeretszerzésre és önművelésre, melynek alapja a szilárd alapkészségek kialakítása.

Lázár Ervin Program

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

A Kormány fenti határozata alapján a Lázár Ervin Program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozatnak megfelelően intézményünk tanulói részt vesznek a Lázár Ervin Programban.

2.3.1. Kiemelt célok, közös követelmények

- Magas szintű, következetes nevelő-oktató munkánkkal és a szülőkkel közösen elérjük, hogy tanulóink iskolánkat elhagyva:
 - sokoldalú, nyitott, érdeklődő, kreatív, fiatalok legyenek;
 - megszerezzék a NAT-ban megfogalmazott kompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához;
 - kialakuljon náluk az élethosszig tartó tanulás igénye;
 - testileg, szellemileg, életmódjukat tekintve egészséges ifjakká váljanak helyes önértékeléssel és megfelelő önbecsüléssel;
 - legyenek fogékonyak az élő és élettelen természet iránt;
 - az alapvető erkölcsi értékek meggyőződéssé alakuljanak;

2. NEVELÉSI PROGRAM

- alakuljon ki bennük az egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet, a határainkon túl kisebbségben élő magyarság iránt érzett felelősség- és közösségvállalás.
- Sikeresen valósuljon meg a kiemelt képességű gyerekekkel végzett tehetséggondozó tevékenység, valamint hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrációja, a szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása.

Tanulóink legyenek képesek ismereteik, kommunikációs készségeik birtokában tudatosan és igényesen élő, feladatokat vállaló, azokat teljesítő, egymást is segítő ifjúvá, felnőtté válni, olyanokká, akikre jellemző:

- a színvonalas alpműveltség;
- a nyitott sokoldalúság;
- az érzelemgazdag személyiség;
- a másik ember iránti tisztelet, mások értékeinek megbecsülése;
- a haza, a nemzet iránti elkötelezettség, társadalmi aktivitás, érdeklődés;
- az etikus magatartás, az életkornak megfelelő értékrend, döntési képesség.

A meghatározott tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon adekvát módszerekkel végzett pedagógiai tevékenység eredményeként alakuljon ki a tanulóknál:

- a megfigyelés-centrikus gondolkodás, cselekvés;
- a memorizálás, az ismeretek felidézésének képessége, az emlékezet (memoriterek, dalok, idézetek, szabályok, mozgáskombinációk megtanulásával);
- a komplex látásmód, koordinációs készség;
- fokozott beszéltetéssel (leírás, elmondás, elbeszélés, párbeszéd, szerepjáték) a helyes kommunikáció, előadásmód, a színvonalas szereplési készség és kedv;
- az összehasonlítási, ok-okozati, a viszonyítási és bizonyítási-cáfolási képesség;
- a csoportosítási, rendszerezési képesség;
- a kiemelés, az általánosítás, az ítéletalkotás és a következtetés képessége;
- a kreativitás (nyílt cselekvésre való készség, a kísérletezés, elemzések alkalmazása a tanulás folyamatában, improvizációs készség a mozgásban);
- az együttes tevékenységrendszerben való munkálkodás (teamek, projektek);
- a tantárgyi kötődés a felnőttekhez (pedagógusokhoz) fűződő bizalom és tisztelet alapján is.

Éljenek az alkotás lehetőségével, mivel a tanulás folyamatában módjuk van az egyedi elgondolások, ötletek, alkotások, „felfedezések” (vers, mese, próza, matematikai elgondolások, fantázia a mozgásformák alkalmazásában... stb.) kivitelezésére!

Törekedjenek az iskolai értékrend és normák megismerésére, elsajátítására, megtartására.

Legyenek képesek önmaguk és mások munkájának mérlegelő megítélésére, legyen reális véleményük, határozott állásfoglalásuk.

Mindezen célok, feladatok megvalósítását segítik a pedagógusok (s velük együtt az adott közösségek), a személyiségfejlesztést szolgáló nevelési módszerek és eljárások következetes alkalmazásával.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.3.2. Kiemelt feladatok, a megvalósítás eszközei, eljárásai, módszerei az oktató-nevelő munka valamennyi színterén (tanóra, tanórán kívüli tevékenységek, napközi otthon, tanulószoba)

Feladat:

Következetesség és a nevelőtestületi egység érvényesítése a nevelő-oktató munkában.

A megvalósítás módja

- A törvényi és belső szabályozóinknak, a pedagógiai programunknak megfelelő egységes feladatadás, követelés, ellenőrzés, értékelés.

Feladat:

A helyes értékrend kialakítása a tanulóknál.

A megvalósítás módja:

- Az erkölcsi értékrend tudatosítása, gyakorlatban történő szemléltetése, gyakoroltatása.

Feladat:

Az iskola nyitottsága, a szülővel megfelelő nevelőtársi kapcsolat kialakítása.

A megvalósítás módja:

- Nyílt tanítási napok tartása, rendezvényekre szülők meghívása, családlátogatás, szülői értekezletek, fogadóórák.
- A tanulók iskolán kívül szerzett tapasztalatainak felhasználása az ismeretszerzésben.

Feladat:

Az iskolai élet demokratizmusának fejlesztése.

A megvalósítás módja:

- A tanulók megismertetése életkoruknak megfelelő szinten a gyermeki jogokkal és kötelességekkel, mindezek gyakoroltatása.
- A törvény által biztosított jogokkal és kötelességekkel való élés valamennyi nevelőnek.

Feladat:

A nevelői tekintély megőrzése, visszaállítása.

A megvalósítás módja:

- Gyermekközpontú, tudatos, magas szintű nevelő-oktató munka, személyes példamutatás.
- A továbbképzéseken megszerzett elméleti ismeretek a gyakorlatban történő alkalmazása.

Feladat:

Az iskola imázsának megtartása.

A megvalósítás módja:

- A pedagógiai programunkban megfogalmazott alapelvek, kitűzött nevelési-oktatói célok maradéktalan megvalósítása.

2. NEVELÉSI PROGRAM

- Az iskola valamennyi nevelőjének pedagógushoz méltó viselkedése, véleménynyilvánítása intézményen belül és kívül.

Feladat:

A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű valamint a különböző képességű, érdeklődésű, illetve az eltérő ütemben fejlődő tanulók egyénre szabott fejlesztése, másáruk elfogadtatása.

Megvalósítás:

- Az első osztályok kialakításánál figyelembe kell venni a szakértői bizottság véleményét: arányos osztályba való besorolás.
- A szakértői bizottság és a Békés Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Békéscsabai Tagintézményének szakvéleményét figyelembe vevő egyéni fejlesztés, számonkérés.
- A tanórai és órán kívüli munkában nélkülözhetetlen módszerként kell alkalmaznunk a differenciálást.
- Biztosítani kell a felzárkóztatáshoz a tantárgyi korrepetálást, a fejlesztő pedagógus segítségével az egyéni fejlesztést, a beszédhibák javításához a logopédiai ellátást, a részképesség zavarok korrekciójához a tervezett szenzomotoros tréning (TSMT) alkalmazásával a nagy-és finommozgások valamint a tanulási képességek fejlesztését, illetve a mozgáskorlátozott tanulók ellátásához igénybe kell venni a városi szakszolgálatot.
- A mozgáskorlátozott tanulók bevonása a szabadidős programokba.
- A tehetséges tanulók sport, kulturális, tanulmányi versenyekre való felkészítése, szakköri, sportköri, illetve tanfolyami lehetőség biztosítása.
- Különböző tehetséggondozó programban való részvétel
- Az osztályok létszámát és a tanulók összetételét figyelembe véve, - ha szükséges - magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyak képesség szerinti csoportbontása, a csoportok közti átjárhatósággal.
- Idegen nyelv (német, angol) emelt, illetve alap óraszámában történő oktatása, a nyelvtanulás lehetőségének biztosítása az 1. évfolyamtól.
- A tanórákra való felkészülés segítése igény szerint tanulószobai és napközis foglalkozások biztosításával.

Feladat:

A művészeti kompetencia fejlesztése

Megvalósítás:

- A tantárgyi koncentráció erősítése, a különböző szervezésű művészeti területeken való versenyekre történő felkészítés és részvétel.

Feladat:

Szövegértés – szövegalkotás kompetencia fejlesztése, a kreatív nyelvhasználat kialakítása.

Megvalósítás:

- A magyar nyelv és irodalom tanulási területen belül a magyar nyelv és irodalom tantárgyak tantárgytömbösített oktatása legalább egy tanulócsoporthoz.
- A fenntartó által végeztetett, valamint az országos kompetenciamérések (tanulási képességvizsgálat) elemzése, felhasználása a mindennapi nevelő-oktató munkánkban.

2. NEVELÉSI PROGRAM

- Valamennyi tantárgy tanításánál nagy gondot kell fordítani a magyar nyelv helyes használatára (szóban, írásban), a tanultak értelmes megfogalmazására, a szókincsbővítésre.
- Az iskolai és a városi könyvtár szolgáltatásainak igénybevétele.

Feladat:

Idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése annak érdekében, hogy nyelvtudásukat egész életükben képesek legyenek önállóan bővíteni, fenntartani, emellett újabb idegen nyelveket hatékonyan és sikeresen elsajátítani.

Megvalósítás:

- Az általános iskola első éveiben előtérbe kell helyezni a nyelvtanulási kedv felkeltését, a játékos formákat.
- A motiváció fenntartása, a tanulók sikerélményhez juttatása valamennyi évfolyamon.
- A nyelvtanulás folyamata a NAT bevezetőjében megfogalmazott kompetenciákra épüljön, amelyek magukban foglalják az alaptanterv ismereteit és a fejlesztendő készségeket, képességeket.
- A felsőbb évfolyamokon az emelt óraszám és a csoportbontás mellett biztosítani kell a szakköri vagy tanfolyami, nyelvvizsga felkészítési lehetőséget.
- Angol nyelvet tanuló külföldi iskolával (környékbeli országok) kapcsolat kiépítése.

Feladat:

A matematikai gondolkodás, és alkalmazás képességének fejlesztése, valamint a mindennapok problémái megoldásának segítése.

Megvalósítás:

- A NAT tanulási területek óraszámait figyelembe véve az ajánlott, vagy annál magasabb óraszámokban épülnek az óratervbe a matematika tantárgy órái.
- A fenntartó által végeztetett, valamint az országos kompetenciamérések (tanulási képességvizsgálat) elemzése, felhasználása a mindennapi nevelő-oktató munkánkban.
- A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése valamennyi tanulási területen.
- Projektek, témahét, témanap, moduláris oktatási módszerek.

Feladat:

Digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése

Megvalósítás:

- A tanórák 25 %-a IKT- eszközzel támogatott tanóráként valósulnak meg a tanulócsoportokban.
- Anyaggyűjtés és kiértékelés az internet segítségével tanórán és otthon.
- Órai munka során konstruktív módszerek gyakorlása, a megoldás dokumentálása.
- Kompetenciaterületek összekapcsolása: a digitális eszközök használata más műveltségterületekhez tartozó új ismeretek megértésekor, szimulációjakor.
- Tanórai kísérletek számítógépes megjelenítése, vezérlése, adatfeldolgozás, értékelés.

2. NEVELÉSI PROGRAM

- Digitális tudásbázis alkalmazása órák anyagának összeállításakor, feladatok kiadásakor.
- Linkgyűjtemény (vagy saját tananyagtár) használata szaktárgyanként –s ez megjelenik az iskolai portálon is az otthoni munkához
- Feladat kiosztás és teljesítés az iskolai portál segítségével.

Feladat:

Az önálló tanulási kompetencia fejlesztése.

Megvalósítás:

- A tanulási órák tervezésénél, és szervezésénél előtérbe kell helyezni a problémahelyzetek megoldását, a kreativitást igénylő érdekes, játékos feladatokat, építeni kell a már megszerzett tudás alkalmazására azoknak a módszereknek és tanulásszervezési formáknak a beiktatásával, melyek a tanulók tevékenykedtetését, állandó aktivitását biztosítják: differenciálás, csoport – és páros munka.
- A rendelkezésünkre álló, tananyaghoz kapcsolódó szemléltetési eszközök használata.
- Az IKT lehetőségeinek kihasználása.

Feladat:

A tanulók egészséges életmódjának, az optimális testi-lelki fejlődésük elősegítése

Megvalósítás:

- Az közösségi nevelés, az etika, a környezetismeret órák és a napközi keretében kiemelten foglalkozunk a testi és mentális higiéné kérdésével, a helyes élet- és napirend kialakításával, a káros szenvedélyek egészségkárosító hatásával.
- A testnevelés órákon, tömegsport foglalkozásokon és a sportkörökön kívül minden nap biztosítunk lehetőséget (kihasználva tárgyi feltételeinket: játszó és sportudvar, konduktív terem, tornaterem) a mozgásigény felkeltésére, kielégítésére. A délutáni tanulmányi időn kívüli napközis foglalkozásokon is biztosított a játékos testmozgás.
- Az alsó évfolyamokon továbbra is kiemelt a testnevelés órák anyagában az úszásoktatás.

Feladat:

Az esztétikai-művészeti tudatosság fejlesztése, a környezetvédelem fontosságának tudatosítása

Megvalósítás:

- Tantermek, folyosók, aula esztétikus dekorációja, a tanulók által készített ízléses rajzok, tárgyak kiállítása.
- A tanórákon kívül is lehetőség biztosítás arra, hogy minél több irodalmi, művészeti alkotást ismerjenek meg: múzeumok, kiállítások, színházlátogatás, könyvtári órák.
- Tisztasági őrjárat szervezése az iskola területén a napközis szabadidős foglalkozások keretében a felsőbb évfolyamok bevonásával is.
- Az iskola belső helyiségei és az udvar rendjének betartatása, tisztaságának megőrztetése.
- Környezetvédelmi kiállítások, vetélkedők szervezése.

2. NEVELÉSI PROGRAM

Feladat:

A tanulók egymás és a felnőttek iránti tiszteletre, a család, szülők, nagyszülők megbecsülésére, szeretetére nevelése. Kulturált viselkedési normák kialakítása, a konfliktusok kezelése

Megvalósítás:

- Valamennyi nevelő egységesen követelje meg minden tanulótól a házirend betartását.
- Kérjük a szülők támogatását, hogy az iskolán kívül is követeljék meg gyermeküktől az udvarias magatartást.
- A napközis foglalkozások etikai beszélgetései és az közösségi nevelés órák anyagába a magatartáskultúra és a konfliktusok kezelése hatékony módjainak beépítése.

Feladat:

Egészséges nemzeti önbecsülésre és hazaszeretetre nevelés, a kisebbségben élő magyarsággal közösségvállalás. Más népek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományuk tiszteltben tartása

Megvalósítás:

- Lakóhelyünk, vármegyénk és országunk megismerése olvasás és filmek útján, tanulmányi kirándulások alkalmával.
- Nemzeti ünnepeinkre készülés, méltó megünneplés.
- Jelképeink megismerése, tiszteltben tartása, ünnepeinken a Himnusz éneklése.
- Nemzeti hagyományaink ápolása.
- Vetélkedők, kutató-és gyűjtőmunkák, kiállítások más népek életéből.

Feladat:

A nemzeti és európai azonosságtudat erősítése, a társadalmi tájékozottság és tájékozódási képesség fejlesztése, önismeret és erkölcsiség alakítása

Megvalósítás:

- Hon- és népismeret órákon, és tanórán kívüli tevékenységek alkalmával

Feladat:

A diákönkormányzat tevékenységének erősítése, a gyermeki jogok és kötelességek gyakorlásával.

Megvalósítás:

- Helyi hagyományok ápolása.
- A tanulók öntevékenységének, önállóságának és felelősségérzetének fejlesztése.
- Az iskolai ügyeleti munka szervezése.
- A szabadidő hasznos eltöltésének segítése.
- Segítségnyújtás a tervező, szervező, vezető munkában, a csapatmunkában történő feladatmegoldásban.

2.3.3. A kiemelt feladatok megvalósítását segítő innovációk

2.3.3.1. Újszerű tanulószervezési eljárások

2. NEVELÉSI PROGRAM

- Tanévenként legalább egy három hetet meghaladó projekt megszervezése.
- Tanévenként legalább egy témahét megszervezése.
- Tanévenként legalább egy moduláris oktatási program megszervezése.

Az EFOP 3.3.5-17- 2017-00038 azonosító számú „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása a Békéscsabai Tankerületi Központnál” elnevezésű projektben foglaltak szerint a szakmai programok során a nem formális és informális tanulási módszereket alkalmazzuk, hangsúlyt fektetve az élményalapú tanulási módszertan megalapozására, a tanulás közösségi élménnyé formálására.

Tematikus napközi és tematikus bentlakásos programokat valósítunk meg, amelyek igazodnak a NAT-ban megfogalmazott célokhoz, feladatokhoz, a tanulók szociális kompetenciáinak fejlesztésével. Bevezetjük a kompetenciafejlesztést célzó tanulási eljárásokat. Támogató-segítő, kooperatív pedagógiai kultúra és tevékenység megerősítése a mindennapi pedagógiai gyakorlatban, inkluzív nevelés módszertanának alkalmazása.

2.3.3.2. Átfogó intézményfejlesztés, a pedagógiai szemléletoáltást segítő tevékenységek

- IKT stratégia elkészítés, összhangban a pedagógiai programunkban meghatározottakkal

2.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

*„Sok van mi csodálatos, de az embernél nincs semmi csodálatosabb...”
(Szophoklész)*

Az ember tettei, kreativitása, tehetsége, érzelmei, alkalmazkodó képessége, toleranciája, a másság elfogadásának képessége, az intelligenciája, a gondolkodási képessége, a szeretet óhajta teszi, teheti csodálatossá: a személyisége.

A kicsi ember, a gyermek személyisége még nem befejezett „mű”. Fejleszhető és fejleszteni is kell! Az anyaméhben mesével, hozzábeszéléssel, s ha „e világon már tanyát üt”, akkor ösztönös vagy tanult „jósággal” a családban, lebegő nyugalommal a bölcsödében, óvodában, példák sorát mutatva kisiskolás korban – már a közösségre is nyitva. Tanítványaink tőlünk kiskamasz korukban búcsúznak. Akkor a legveszélyeztetettebbek, a legsérülékenyebbek. De ekkor a legfogékonyabbak is, ha el tudunk jutni hozzájuk a maguk is emelte falon túlra: a lelkükig, az érzelmükig.

Ez különösen felső tagozatos kihívás! Ha hiszünk a személyiség fejleszthetőségében, ha képesek vagyunk használni a tananyag és a közösség kínálta lehetőségeket, akkor teljesíteni tudjuk a ránk bízott gyermekek személyiségfejlesztésével összefüggő feladatainkat, melyek a következők:

- **Az erkölcsi nevelés**

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteiért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés

legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelműtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

- **Értelmi nevelés**

Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

- **Közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelés**

Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

- **Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**

Az ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

- **Érzelmi (emocionális) nevelés**

Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása.

- **Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése**

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi létezéshez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

- **A családi életre nevelés**

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párcapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

- **Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajtítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

- **Állampolgárságra, demokráciára nevelés**

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

- **A tanulók munkára nevelése**

Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

- **A testi és lelki egészségre nevelés**

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővésére, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betar-

tására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

- **Fenntarthatóság, környezettudatosság**

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatoságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

- **Pályaorientáció**

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

- **Gazdasági és pénzügyi nevelés**

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

- **Médiatudatosságra nevelés**

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

- **A tanulás tanítása**

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Pedagógiai programunk a nemzeti köznevelésről szóló törvényben rögzített előírások, a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott értékek és a helyi adottságainkból, hagyományainkból következő sajátosságok figyelembe vételével készült. A NAT egy hatékony személyiségfejlesztő tevékenységet helyez az iskolai nevelő-oktató munka középpontjába, mely szemlélettel nevelőtestületünk kezdetől fogva azonosulni tud és akar – amint ezt az előző fejezetekben (tradíciók, törvények, továbblépés; az intézmény sajátos vonásai) már bemutattuk.

2.5. Iskolai egészségfejlesztési program

*"A szoros társas kapcsolatokban élő emberek több gondot fordítanak egészségi állapotukra. Akik törődnek egymással, azok figyelme kiterjed egymás egészségére is."
(Manfred Kets De Vries)*

2.5.1. Az egészségfejlesztés fogalma, céljai

A testi-lelki egészség megőrzése meghatározó életcéljaink megvalósítása során. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza.

Az egészségnek ezek a meghatározásai rendkívül ambiciózusak, és mindenképpen egy kívánatos folyamatot határoznak meg, melyben a társadalom egészére vonatkozóan rövid és hosszú távon feladatok hárulnak mindannyiunkra.

Az egészségfejlesztés olyan változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében (WHO).

A korszerű egészségfejlesztés cselekvésorientált tevékenység, melynek fontos színtere az iskolai egészségfejlesztés. Tulajdonképpen az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák. Az egészségfejlesztés az egyén képességeit és jártasságát erősítő tevékenység, melyek a társadalmi, környezeti és gazdasági feltételek megváltoztatására irányulnak annak érdekében, hogy a közösség és az egyén egészségre gyakorolt hatása kedvező legyen.

2. NEVELÉSI PROGRAM

Az iskolai egészségfejlesztésben kiemelt szerepe van a prevenciónak, mely az elsődleges megelőzés, azaz a betegség első megjelenésének megakadályozására és az egészség megőrzésére irányul. Az elsődleges vagy primer prevenció a betegségeket előidéző tényezők korai felismerését és elkerülését jelenti a leginkább veszélyeztetett személyek esetében.

Az egészségfejlesztés és a korszerű egészségnevelés körébe tartoznak:

- az egészséges táplálkozás;
- az aktív szabadidő eltöltés, az iskola adottságait kihasználva minél több sportág megismertetése;
- a mindennapos testmozgás;
- a személyi higiéné;
- a lelki egyensúly megteremtése;
- a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása-fenntartása;
- a családtervezési módszerek;
- az egészséges és biztonságos környezet kialakítása;
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülése; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre;
- elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása;
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülése;
- a járványügyi és élelmiszerbiztonsági ismeretek elsajátítása.

Az egészségfejlesztés minden pedagógus feladata, illetve valamennyi tanórai és tanórán kívüli foglalkozás alapvető követelménye.

Mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:

- mindennapos testnevelés órák
- iskolai sportkör foglalkozásai;
- tömegsport foglalkozások;
- úszásoktatás a 1-4. évfolyamon;
- játékos sportversenyek,
- diákolimpiai versenyeken való részvétel;
- a sportegyesületekkel jó kapcsolatot ápol intézményünk, egymás tevékenységének kölcsönös segítése.

Az iskola a szocializáció egyik legfontosabb színtere, ahol a gyermekek és fiatalok hosszú éveket töltenek el. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásokat, életideálokat, preferenciákat. Az iskola a családi környezet mellett a szocializáció kitüntetett területe, ahol mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására. Az iskolai egészségfejlesztés és az egészségesebb életmód kialakítására irányuló feladatok megvalósítását a következő módszerek, lehetőségek segítik:

- hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás;
- rizikócsoporthoz közelítés;
- érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozások;
- kortársak az egészségfejlesztésben;
- színtér programok (egészséges iskolák);
- közösségi alapú komplex egészségfejlesztő programok.

2.5.2. Az egészségnevelés alapelvei

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit:

- Az életkorral járó biológiai – pszichohigiénés életmódi tennivalókat;
- Erősítse és fejlessze az egészséges életvitelhez szükséges képességeket.
- Ismerjék meg az egészségre káros szokások biológiai - élettani - pszichés összetevőit, alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás.
- Társas kapcsolatok egészségi - etikai kérdéseit.
- Legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló, aktivizáló szerepe az egészség - érték tudatosításában.
- Legyenek tisztában a helyes étkezési szokásokkal és a mozgás szükségességével
- A tanulóinkban kialakuljon az egészséges életmód iránti igény, ítéljék el a káros szenvedélyeket, egészséges, edzett ifjakká váljanak.

S ezen értékek birtokában képesek legyenek egészségük megőrzése, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

2.5.3. A célok megvalósítása érdekében kiemelt feladataink

- Egészségfejlesztési tevékenységünk átfogó integráns részévé váljon az iskolai oktató-nevelő munkánknak.
- Az iskola dolgozói személyes példájukkal járuljanak hozzá az egészséges, harmonikus életvitel megismertetéséhez.
- Megerősíteni tanítványainkban a káros szenvedélyek egészségkárosító hatását.
- Tudatosítani diákjainkban, hogy a mindennapos testmozgás a fizikai és a lelki egészséget egyaránt erősíti.
- Kialakítani tanulóinkban az egészséges táplálkozás szokásait.
- Felkészíteni tanítványainkat a szexualitás érzelmi fontosságára és a családi élet harmóniájára.
- Ismerjék fel gyermekeink azt, hogy mennyire fontos az egészség megóvása és az egészségvédelem.
- Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos hagyományaink ápolása, Egészségnapok szervezése.

2.5.4. A célok érdekében végzett tevékenységek szervezési és tartalmi keretei

Tanórákon:

- Minden tantárgynál jelen van, kiemelten: környezetismeret, természetismeret, biológia, testnevelés, technika és tervezés, közösségi nevelés órákon.
- Közösségi nevelés órák keretében a DADA programhoz és az Életvezetési ismeretek és készségek programhoz kapcsolódó órák.
- Közösségi nevelés órák keretében egészségügyi felvilágosító órák.
- Iskolai sportnap szervezése.

2. NEVELÉSI PROGRAM

Tanórán kívüli lehetőségek:

- Sportfoglalkozások szervezése, mindennapos testnevelés.
- Tanulmányi kirándulások, erdei iskola, sítábor, nyári táborok, korcsolyázás, gyalog- és kerékpártúrák.
- Iskolai egészségvédelmi vetélkedők.
- Városi egészségvédelmi verseny és más hasonló témájú programokon való részvétel.

2.5.5. Egészségügyi ellátás az iskolában

Az iskolaegészségügyi szolgálat (iskolaorvos, iskolai fogorvos, védőnő) igénybe vétele:

- évenkénti orvosi alkalmassági vizsgálat,
- testnevelési csoportbesorolás,
- a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezése,
- egészségnevelő előadások, rendhagyó órák.

2.5.6. Intézményünk drogstratégiája

Mai civilizált világunkban el kell ismernünk, hogy nincs drogmentes társadalom. Meg kell tanulnunk kezelni a különböző szenvedélybetegségek hozadékát. Magyarország az egészségtelen életmódot tekintve élmezőnybe tartozik. A halálozások felét az önpusztító életmód következményeként kialakult betegségek okozzák. A kedvezőtlen halálozási arányokért többek között a szenvedélybetegségek (drog, alkoholizmus, dohányzás) a felelősek. A fiatalok öngyilkossági kísérletei sokszor összefüggenek a drog és alkohol használatával. Fel kell készítenünk a gyerekeket arra, hogy jól döntsenek, ha megkínálják őket az „anyaggal”. A „szokás hatalma” igen erős, és ezért kialakulása előtt fel kell lépniük a káros szokások ellen.

Legelső feladat a közösség érzékenyvé tétele a megelőzésre, szemléletformálás.

Drogprevenció alapelvei:

- életkori sajátosságoknak megfelelő módszerek alkalmazása;
- őszinteség;
- más szenvedélybetegségekkel együtt kell foglalkozni vele ((alkohol, dohányzás);
- hangsúly a problémamegoldó és önismereti készségek fejlesztésén legyen.

Drogprevenációs munkához szükséges állapotfelmérések:

- helyi egészségügyi és rendészeti szervek információi (pl. a település drogfertőzöttsége, veszélyes szórakozóhelyek, gyermekkorú bűnelkövetők száma, gyermekkorú áldozatok száma stb.);
- attitűd vizsgálat (tanár, diák);
- ismeretszint.

2. NEVELÉSI PROGRAM

Tevékenységek színterei

- diákoknak:
 - biológia, egészségtan közösségi nevelés óra- tartalma: egészségre káros szokások megelőzésével kapcsolatos témák, például: alkohol, cigaretta, gyógyszerfüggés,
- módszerek: önismereti, személyiségfejlesztő játékok, film alapján beszélgetés stb.
 - tanórán kívüli tevékenységek
 - szakkörök,
 - vetélkedők,
 - előadások (volt alkoholista, drogos meghívása, szakemberek, rendőr, pszichológus stb.),
 - aktív részvétel a szenvedélymentes napon,
- szülőknek:
 - szülői értekezletre szakemberek meghívása,
 - SZM bevonása,
 - előadásorozat,
 - tájékoztatás az alapvető prevenciós intézményekről:
- nevelőknek:
 - előadásorozat szakemberek meghívásával,
 - problémamegoldó tréningeken való részvétel,
 - faliújságon aktuális információk,
 - telefonszámok,
 - részvétel a városi szintű előadásokon.

Információhordozók: helyi könyvtár prevenciós szakirodalma; internet; tematikus lista, kiadványokról, könyvekről, audiovizuális anyagokról, amelyek segíthetik a tanórai felkészülést.

Belső segítők személyi feltételek:

- ifjúságvédelmi felelősök,
- minden nevelő,
- védőnő,
- szülői közösség.

Külső segítők:

- családsegítő szolgálat;
- rendőrség;
- civil szervezetek;
- Nevelési Tanácsadó.

2.5.7. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.

2. NEVELÉSI PROGRAM

- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, a Vöröskereszttel és a Békéscsabai Szakképzési Centrum Szent-Györgyi Albert Technikum és Kollégiumával meglévő kapcsolatot is továbbra is fenntartja.
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi *tantárgyak* tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
természetismeret/ természettudomány 6. osztály biológia	<ul style="list-style-type: none">• rovarcsípések• légúti akadály• artériás és ütőeres vérzés• komplex újraélesztés• mérgezések• vegyszer okozta sérülések• savmarás• égési sérülések• forrázás• szénmonoxid mérgezés• szituációs helyzetek gyakorlása
kémia	<ul style="list-style-type: none">• mérgezések• vegyszer okozta sérülések• savmarás• égési sérülések• forrázás• szénmonoxid mérgezés

2. NEVELÉSI PROGRAM

fizika	<ul style="list-style-type: none">• égési sérülések• forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none">• magasból esés
közösségi nevelés óra	<ul style="list-style-type: none">• szituációs helyzetek gyakorlása

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon a közösségi nevelés órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy közösségi nevelés óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

2.5.7.1. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.
- évente egy elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

2.6. Környezeti nevelési program

*„ A természet hatalmas, az ember parányi.
Ezért aztán az ember léte attól függ, milyen
kapcsolatot tud teremteni a természettel,
mennyire érti meg, és hogyan használja fel
erőit saját hasznára...”
Szent Györgyi Albert
Nobel-díjas*

2.6.1. A környezeti nevelés fogalma, céljai

Értelmezésünkben a környezeti nevelés olyan értékek felismerésének és olyan fogalmak meghatározásának folyamata, amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő élő- és élettelen környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében. A környezeti nevelés hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, személyiség formálásra és egy széles értelemben vett viselkedésmód kialakítására.

A környezeti nevelés célja a környezettudatos magatartás kialakítása, a környezetért felelős életvitel elősegítése, tulajdonképpen a természet és benne az emberi társadalom harmóniájának megőrzése, fenntartása. Feladata a természetet, az épített és társadalmi környezetet, valamint az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.

2.6.2. A környezeti nevelés feladatai

A környezeti nevelés tartalma – világszerte, így Magyarországon is – kiszélesedett, a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul. Gondot kell fordítani arra, hogy tanulóink mindennapi életük során képesek legyenek a bonyolultabb természeti, társadalmi, gazdasági, politikai konfliktusokat megérteni és feldolgozni, illetve kezelni, megoldani azokat. Ki kell alakítani tanítványaink környezeti erkölcsét, társadalmi-természeti felelősségét, formálni kell alakuló értékrendjüket, együttműködési képességeiket, a személyes és közös felelősségtudat alapjait. E képességek-készségek megszilárdítása segíti a hatékony személyiség-fejlesztést, a társas együttműködés és konfliktuskezelés erősítését.

Pedagógiai munkánk során harmonikusan ötvöződik a környezettudományi és társadalomtudományi ismeretek köre, az egyén biológiai és társadalmi természetének sajátosságaira épülve történhet az értékrend, az erkölcs és az életviteli szokások formálása. Környezettudatos életvitelre azok a személyiségek képesek, akik pontos ismeretekkel és fogalmakkal rendelkeznek a környezetről, az aktuális környezetvédelmi problémákról és tennivalókról, s meggyőződésből, belső indíttatástól vezérelve képesek e célok érdekében felelősen cselekedni. Ennek érdekében a következő kiemelt feladatokat határozzuk meg:

- A tanulóknak a környezettudatos magatartás kialakítása, a környezetért felelős életvitel elősegítése, a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- Tanulóinkkal elsajátíttatjuk (bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük) azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- Az életkoruknak megfelelő szinten ismerkedjenek meg és foglalkozzanak tanulóink a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival.

A környezeti nevelés feladatainak megvalósítása során felértékelődik a tantárgyak közötti integráció, a különböző tudományterületek ismereteit összekapcsoló, szintetizáló és harmonizáló pedagógiai törekvés. A környezeti nevelés tehát minden pedagógus és tantárgy feladata, hiszen az egyes tantárgyak – műveltségterületek ismeretanyaga ugyanarról a világról szól, ezek környezeti vonatkozású ismereteit egészen kell értelmezni és közvetíteni.

2.6.3. A környezeti nevelés színterei

A környezeti nevelésnek megvannak tanórai és tanórán-, illetve az iskolán kívüli lehetőségei is. Fontos a közművelődési intézményekkel, múzeumokkal, növény- és állatkertekkel, vadászparkokkal, nemzeti parkokkal, környezetvédelmi oktatóközpontokkal, valamint a természet- és környezetvédő civil szervezetekkel való kapcsolattartás, együttműködés. A tanítási órák tartalmához illeszkedő és a tanórán kívüli nevelési formákban megvalósuló környezeti

2. NEVELÉSI PROGRAM

nevelésnek számos lehetősége van a tanulók szabadidős-, művészeti-, sport- és játéktevékenységei során. Az iskolai környezeti nevelést erősítik a természet- és környezetvédő helyi közösségek rendezvényei, a közös környezetjavító programok, valamint a környezetvédelem jeles napjaihoz kapcsolódó események megrendezése.

A hagyományos órakeretben megvalósuló foglalkozásokon kívül a nyári táborokban komplex lehetőség nyílik. Ezek szervezése önköltséges, a felmerülő költségeket a szülők fedezik.

A környezeti nevelés programjának megvalósítása során sem kell eltérnünk korábbi értékeinktől, hiszen iskolánkban eddig is számtalan területen folyt környezeti nevelés. Most tehát egységbe foglaltuk az elmúlt években kialakult ilyen irányú tevékenységeket és módszereket, melyek részben a mindennapi munkánkban, részben pedig visszatérő, a tanév rendjébe illeszkedő akciók, versenyek, rendezvények szervezésében nyilvánulnak meg. Fontos szem előtt tartani, hogy a szemléletformálás nagyon lassú, sok munkát, figyelmet és türelmet igénylő feladat, melyet a legfiatalabb korosztályoknál kell elkezdni. A folyamat sikerességének alapfeltétele a személyes példamutatás, a hitelesség és a módszertani ismeretek bővülése.

A környezeti nevelés fontos helyszíne az iskolában a gyerekek által gondozott zöldséges-fűszer- és virágoskert, mely helyben biztosít lehetőséget a kertészkedés élményszerű megismeréséhez. Biológia, technika és tervezés, honismeret, természettudomány, környezetismeret órákon van lehetőség a tanulók foglalkoztatására. A megtermelt növények feldolgozására és hasznosítására számtalan lehetőség kínálkozik a tankonyhában és iskolai rendezvényeken.

Közvetlen környezetünkben is számos jegyzett és talán nem is ismert helyi jellegű természeti érték van, melyeket akár egy tanulmányi séta vagy kirándulás alkalmával fel lehet keresni, melyek a felfedezés és rácsodálkozás élménye mellett konkrét ismeret elsajátítását is lehetővé teszi.

Békéscsaba Megyei Jogú Város védett természeti értékei

Békéscsaba Megyei Jogú Város védett természeti értékei

1. Veszely-csárdai öregtölgyek
2. Fiala Tölgyfa csárda mellett lévő idős kocsányos tölgyes
3. Fényes tanya 1356. idős kocsányos tölgy
4. Nagyrét tanya 2316 sz. idős kocsányos tölgy
5. Élővíz-csatorna partján, a Sikonyi dűlővel párhuzamosan, a Sikonyi gátorházig egyedileg és soraként előforduló 35 db öreg fűz
6. Lencsési-úti tölgyfa-sor
7. Széchenyi liget, a csatlakozó izraelita temetővel együtt
8. A kórház kertjében található faegyedek
9. Deák utcai hársfasor
10. Dr. Becsey Oszkár utcai 50-60 éves nyírfák
11. Gyóni Géza utcai ezüstjuhar fák
12. Árpád-sor, az Árpád ligettel együtt
13. Híd és Vízmű Önkormányzati lakás kertjében található néhány faegyed
14. Élővíz-csatorna két oldala, Veszelytől – Sikonyig, a gerlai Ó-Körös és Élővíz-csatorna találkozási pontjáig
15. I. világháborús hősi temető a Szarvasi Úti híd mellett
16. Kinizsi utcai japánakác fasor
17. Gerlai kastélypark összes idős fája

2. NEVELÉSI PROGRAM

18. Jaminai belvíztározó
19. IV. kerületi belvíztározó és környéke
20. Parkerdő
21. Fürjesi vadkörtés és ősgyep maradvány
22. Ó-gerlai Kovácsi erdő
23. Gönczi platánsor
24. Gerlai védgát és kubikjai
25. Öntözött rét

2.7. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

*„Sors, nyiss nekem tért, hadd tehessenek
Az emberiségért valamit!”
(Petőfi Sándor)*

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti, fejleszti és könnyíti a kívánt irányú társadalmi szocializáció elérését.

E folyamat hat az egyénre, változnak személyiségjegyei és az egyén is változtatja az őt körülvevő közösséget.

A sok gyerekből csak együttes cselekvés, közös munka, program megszervezése, közös átélése után lesz **közösség**, mely értékrendjével hat az egyénekre és viszont.

E fejezetben ezért érdemes áttekinteni az iskolában folyó munka ama szeletét, mely a tanulók

- önszerveződésével,
- rendszeres, hagyományos programjaival,
- táborozással,
- a közös értékrendet kialakító tevékenységgel foglalkozik.

E munka kulcs személyisége a gyermek, az **osztályfőnök**, s egyik leglényegesebb színtere a **közösségi nevelés óra**.

Nevelő munkánkat áthatják a pedagógiai alapelvek, melyeket korábban meghatároztunk e dokumentumban.

Ezeket az alapelveket gyakorlatban előhívhatják, valóra válthatják a következő tevékenységek, melyek hagyományosan élnek iskolánkban:

- *tanulmányi kirándulások, erdei iskola, nyári táborok*
A gyermekek szervezőképessége fejlődik már az előzetes feladatok kiosztásánál, az együtt eltöltött idő alatt pedig megtörténik a természetes vezető kiválasztás, a fejelem és önfegyelem gyakorlása segíti a programok hatékony megvalósulását.

Közben a természet, szülőföld megismerésére, megszeretésére, tiszteletben tartására is nevelhetünk.

2. NEVELÉSI PROGRAM

- *angol nyelvi tábor*
A nemzetközi kapcsolatok, más népek iránti érdeklődést, toleranciát alakíthatja ki.
- *művészeti és sport tevékenységű diákköreink*
Szolgálják az együtt munkálkodást, az alkotó együttlétet, a helyes emberi értékek és tulajdonságok személyiségbe való beépülését.
- *hagyományaink, közös rendezvényeink, ünnepeink*
Iskolai életünket átfogja közös ünnepeink és rendezvényeink sora, melyek megrendezésének mikéntje talán a legjellemzőbb sajátja egy-egy intézménynek, így az ottani közösség egyik legerősebb megtartó ereje is, mely erősíti az összetartozás érzését.

E programok előkészítésében szerepet kap, életkori sajátosságaikat szem előtt tartva, a diákönkormányzat, ill. ott vannak a szervezet képviselői a lebonyolításnál és értékelésnél is, mely folyamat együttesen jelenti az önkormányzás képességének gyakorlati megvalósulását.

A közösségfejlesztés fő területein, az alábbi módon segíthetjük a feladatok teljesülését:

- a tanulók kezdeményezéseinek segítése;
- a közvetlen tapasztalatszerzéssel segítsük elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel; országhatáron belül és kívül
- elegendő lehetőség biztosítása a közösségi cselekvések, kialakításához, fejlesztéséhez;
- a szűkebb, tágabb környezet hagyományainak feltárása, ápolása;
- a tanulók ösztönzése arra, hogy igényes kommunikációs kultúrát alakítsanak ki
- a tanítási órák során is alkalmazott változatos munkaformák, a projektek, a témahetek erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését;
- segítségnyújtás a közös cél megfogalmazásához, és eléréséhez
- a szűkebb-tágabb közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

2.8. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

2.8.1. A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a tanítási óra

Az iskolánk pedagógusai a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- a) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- b) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- c) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája lehetőség szerint a legnagyobb

2. NEVELÉSI PROGRAM

mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

2.8.1.1. *Az egységes alapokra épülő differenciálás*

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A kompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység.

A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: ismeretek átadása, tervezése, irányítása, szabályozása, ellenőrzése és értékelése.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.
- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

2.8.2. *A nevelési és oktatási célok megvalósítását segítő tanórán kívüli tevékenységek*

2.8.2.1. *Hagyományőrző tevékenységek*

Mint ennek a dokumentumnak az előző fejezeteiből (tradíciók, törvények, továbblépés, valamint az intézmény sajátos vonásai) kiderült, nevelőtestületünk a közösség építése, valamint a sokoldalú személyiség fejlesztés érdekében végzett tevé-

2. NEVELÉSI PROGRAM

kenység szempontjából is meghatározónak tekinti a hagyományok őrzését. Hagyomány az, amit annak éreznek az iskolában fellelhető közösségek. Abból lesz hagyomány, ami sokaknak jelent intellektuális örömet, cselekvő aktivitást, alkotó részvételt. Az élő hagyományokat meg kell őrizni, ápolni, gazdagítani kell azokat, mert ezek a szálak erősítik a közösséghez, az iskolához való kötődést!

2.8.2.2. Diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére és szervezésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az 4-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzat vezetősége irányítja. A vezetőség feladata az iskola képviselője iskolán kívüli rendezvényeken. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti.

2.8.2.3. Diákétkeztetés

A tanulók számára - igény esetén - napi háromszori étkezés (tízórai, ebéd, uzsonna) vagy ebéd (menzát) biztosított. Az étkezési térítési díjakat a gyermek-élelmezési intézmény által meghatározott időpontokban és módon kell befizetni.

2.8.2.4. Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, a lassabban haladók felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik, a nemzeti köznevelési törvényben meghatározott órakeret terhére. A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztését speciális fejlesztő foglalkozások segítik.

Beszédsérült gyermekeknek logopédiai, illetve fejlesztő foglalkozásokat, a mozgássérült gyermekeknek speciális fejlesztő foglalkozásokat, úszást biztosítunk.

A tehetséggondozó a felzárkóztató foglalkozások indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével - mindig tanév elején az iskola igazgatója dönt.

- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti két felzárkóztató órát szervezünk.
- A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képesség fejlesztő órákat tartunk heti egy órában magyar nyelv és matematika tantárgyakból.
- További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével - minden tanév elején az iskola igazgatója dönt.

2.8.2.5. Iskolai sportkör

Iskolánk helyi tantervében kiemelten megjelenő sportágakban, külön foglalkozásokat szervezünk, melyen az iskola minden tanuló részt vehet. Az iskolai sport-

2. NEVELÉSI PROGRAM

kör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

2.8.2.6. Szakkörök, tanfolyamok

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészeti, technikai, szaktárgyi szakkörök, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az igazgató dönt.

2.8.2.7. Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

2.8.2.8. Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok)

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. A hosszabb (több napos, egy hetes) témahetet (projekthetet) a tanulócsoporthoz – ismereteket összegző vagy művészeti – bemutatója zárja. Iskolánkban évente ismétlődnek azok a téma napok, amelyek az egészségvédelemmel, az elsősegélynyújtással, a természet- és környezetvédelemmel illetve a honismerettel kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel. A hosszabb (több napos, egy hetes) témaheteken feldolgozásra kerülő ismereteket a nevelők szakmai munkaközösségei az iskola éves munkatervében határozzák meg.

2.8.2.9. Osztálykirándulások

Az iskola nevelői a közösségek eredményesebb fejlesztése érdekében, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal osztálykirándulást szervezhetnek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.8.2.10. *Táborozások*

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, illetve az iskolai szünidőkben szervezett táborozások. A foglalkozásokon és a táborozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

2.8.2.11. *Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás*

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

2.8.2.12. *Művészeti nevelés*

Az iskolánkban eddig is jelenlévő művészeti nevelés eszköztárának bővítését, választékának szélesítését kívánjuk megvalósítani.

2.8.2.13. *Szabadidős foglalkozások*

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

2.8.2.14. *Iskolai könyvtár*

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.8.2.15. *Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata*

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

2.8.2.16. *Hit- és erkölcsstan*

Az iskolában a településen hitéleti tevékenységet ellátó bevett egyház vagy annak belső egyházi jogi személye – az iskola nevelő és oktató tevékenységével összehangolva – hit- és erkölcsstan oktatást szervezhet. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

2.8.1. *A pedagógusok alapvető feladatai*

A pedagógus a kötött munkaidejét az igazgató által előírt feladatok ellátásával köteles tölteni. A kötött munkaidőn belül

a) a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőben a tanulókkal, gyermekekkel való közvetlen foglalkozással összefüggő feladatokat,

b) annak a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőn felüli részében végrehajtási rendeletben meghatározott további feladatokat lát el.

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titok megőrzése.
- Gyakornok esetében a határidőre előírt Pedagógus I. minősítés megszerzése.
- Az iskola céljainak képviselése a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

2.8.2. *A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás*

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon.

2. NEVELÉSI PROGRAM

- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátíttatása a nevelő által tanított tanulók körében.
- Folyamatos kapcsolattartás a kollégákkal (osztályfőnök, szaktanárok, napközis tanár, gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok), stratégiák kidolgozása, a feladatok időbeli egyeztetése az eredményesebb oktató-nevelőmunka érdekében.

2.8.3. *A tehetséges tanulók gondozása*

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő és felkészítő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli és iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre, továbbtanulásra, stb.

2.8.4. *A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése*

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása, kiemelten a fenti tanulók esetében.
- A fenti tanulók tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- A felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a fenti tanulók körében.

2.8.5. *A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása*

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás stb.).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdelután, karácsonyi ünnepség, egyéb rendezvények).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.8.6. *Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel*

- Az iskolai diákönkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

2.8.7. *Munkafegyelem, a munkához való viszony*

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

2.8.8. *Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében*

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

2.8.9. *Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés*

- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
- Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.

2.8.10. *Az iskolai munka feltételeinek javítása*

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítványok működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.8.11. *Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában*

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

2.8.12. *Aktív részvétel a tantestület életében*

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiken.

2.8.13. *Az iskola képviselete*

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Igazgatói felhatalmazás alapján tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.

2.8.14. *A vezetői feladatok ellátása*

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

2.8.15. *Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal*

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).
- A pedagógusok feladatai és munkavégzésük digitális munkarend esetén (lásd: 4.5 Eljárási szabályok) eltérhet az itt meghatározottaktól, pl. a tanulókkal, a szülőkkel, a nevelőtestület tagjaival, az intézményvezetéssel való kapcsolattartás, a pedagógiai-szakmai munka minden területe (benne pl. az óra és foglalkozás tartása, a feladatok

kiadása, számonkérése, ellenőrzés, értékelés, adminisztráció stb.), melyeknek digitálisan, elektronikus formában is eleget tehetnek.

- Az iskolai könyvtáros a digitális munkarend esetén az intézményben meghatározott eljárásrend alapján végzi tevékenységét.

2.9. Az közösségi nevelés munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

2.9.1. Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén, megfelelő feltételek mellett – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködve feltárja az ifjúságvédelmi felelőssel, az iskolapszichológussal, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat munkatársaival.
- Segíti a sajátos nevelési igényű, valamint a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatását.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli szabadidős és sport tevékenységeiről.
- A szülők és az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket. (pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).

2. NEVELÉSI PROGRAM

- Rendszeresen, minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- A félév és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- A tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, dokumentálja azt az elektronikus naplóban. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített közösségi nevelés tanmenet szerint vezeti az közösségi nevelés órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Az 5.-8. évfolyamon a munkaközösség többi tagjával együttműködve elkészíti az közösségi nevelés munka éves tervezetét (közösségi nevelés munkaterv), önállóan a közösségi nevelés tanmenetet.
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és a megadott szempontok alapján az ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség munkájáról.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Vezeti és nyomon követi, aktualizálja az elektronikus napló bejegyzéseit, szükség esetén gondoskodik a hiányosságok pótlásáról.
- Kitölti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének (szekrényeinek) gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

2.9.2. *Az közösségi nevelés munka tervezése*

Az osztályfőnök a nevelő munkáját a kerettanterv és a munkaközösség által a tanév elején összeállított közösségi nevelés munkaterv, illetve ennek segítségével elkészített tanmenet alapján végzi.

2.9.3. *Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról*

Az osztályfőnökök az iskola vezetősége által megadott szempontok alapján a félév és az év végén elkészítik a statisztikákat, jelentéseket és a vezetőségnek átadják azokat.

2.9.4. *Az közösségi nevelés/közösségi nevelés órák tartalma*

2. NEVELÉSI PROGRAM

Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, igény esetén rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai, a kerékpárok biztonságos elhelyezése.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- A nemzeti ünnepeinkről történő megemlékezések és éves munkatervbe szereplő iskolai rendezvények előkészítése és tartalmának megbeszélése.
- Osztálykirándulás előkészítése.

2.9.4.1. *Az közösségi nevelés/közösségi nevelés órák tananyaga, tematikája évfolyamonként:*

5. évfolyam:

- Tanuljunk tanulni;
- Személyiségünk;
- Test és lélek;
- Tudni illik;
- Családi élet;
- Közlekedés

6. évfolyam:

- Gondolkodás, kommunikáció, tanulás;
- Személyiségünk;
- Test és lélek;
- Tudni illik;
- Családi élet;
- Közlekedés

7. évfolyam:

- Személyiségünk;
- Test és lélek;
- Tudni illik;
- Közlekedés
- Pályaorientáció

8. évfolyam:

- Személyiségünk;
- Pályaorientáció, pályák megismerése
- Pályaválasztási dokumentumok;
- Családi élet

A közösségi nevelés órák szerepe minden évfolyamon a korosztálynak megfelelően a tanulók segítése.

2.10.A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

E dokumentum bevezető gondolataiban már jellemeztük intézményünk szellemiségét, bemutattuk iskolánk pedagógiai hitvallását, szóltunk arról, hogy a nevelőtestület tagjai elkötelezettek amellett a komplex személyiségfejlesztő tevékenység mellett, amely elismeri és figyelembe veszi az eltérő képességekből is fakadó tanulói teljesítménykülönbséget, ismeret-elsajátítási tempót. Ez a megállapítás az átlagtól mindkét irányban való eltérés esetében helytálló.

Az iskolai élet minden szakaszában, minden területén megkülönböztetett figyelmet kell, hogy kapjon a tehetség felismerése, gongozása, motiválása. A pedagógusnak is szakmai siker, ha tanítványaival mindazt eléri, amire ők adottságaik, képességeik és szorgalmuk alapján motiválhatók. A siker lehetősége ott van a felzárkóztató foglalkozásokon, a szabadidős foglalkozásokon, a szakkörök óráiban, az iskolai, a városi és minden magasabb szintű tanulmányi, kulturális és bármilyen megmérettetésen. A siker a tehetség iskola-imagó építő elem is. Mindig el kell ismerni – szép szóval, dicsérettel – mely motiváló erejű, és újabb kihívásra ösztönzi a kicsi és nagyobb gyermekeket is.

Ahogy nevelési programunk első részében már szóltunk róla, minden évben sok versenyre neveznek tanulóink – és sokan. Országos és megyei szintűre egyaránt. Tantárgyira, kulturálisra, művészire és sport tartalmúra egyaránt. És nagyon tudnak örülni a helyezéseiknek... Mi meg az Ő örömüknek. A feladatunk: folytatni így tovább!

Miért szólunk most erről így?

Azért, mert a nevelőtestület hiszi, hogy valamely területen minden kisgyermek tehetséges. Azért, mert a nevelőtestület vallja, hogy a tanítási órán oktatunk-nevelünk; kellemes munkazaj van, nevetés is lehet. Az óráközi szünetekben pedig hangos az iskola kinn is benn is. Része a „mindennapos testnevelésnek” is. Azért, mert a tantestület örül, hogy délután sem pihennek a számítógépek, hogy szép dallamok omolnak ki az ének teremből, hogy sportoló gyermekek „harc zaja” szűrődik ki a tornateremből, hogy a mozgáskultúra teremből hol klasszikus zene, hol pedig a modern tánc kívánta ritmusok szabadulnak ki. Azért, mert a tantestület tudja, hogy pl. a gyöngyfűző- szövő és rajzszakkör milyen békében megvan együtt és egy időben az etika/hit- és erkölcsstan oktatással az iskola földszintjén. Azért, mert a tantestület ragaszkodik ahhoz, hogy legyen pl. matematika, fizika és kémia szakkör. És legyen a továbbtanulásra felkészítő foglalkozás magyarból, matematikából, és legyenek felkészítők a tanulmányi versenyekre.

Mert így együtt jelenti számunkra az iskolát –felzárkóztatással, tehetség-képesség kibontakoztatással!

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük:

- a kiemelten tehetséges;
- a sajátos nevelési igényű;

2. NEVELÉSI PROGRAM

- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

Iskolánkban iskolapszichológus dolgozik.

Az iskolapszichológus a digitális munkarend esetén a pszichológus szakma ajánlásai alapján az intézményben meghatározott protokoll alapján végzi tevékenységét.

2.10.1. *A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik*

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése (differenciálás);
- kompetencia alapú oktatás;
- kooperatív tanulás napi gyakorlatban történő alkalmazása;
- emelt óraszámú oktatás (idegen nyelv);
- a tehetséggondozó, felkészítő foglalkozások;
- szakköri foglalkozások lehetőségei;
- egyéni foglalkozások;
- iskolai sportkör, illetve külső sportegyesületek munkájában való részvétel;
- iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatókon való részvétel (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a képességeknek és érdeklődésnek megfelelő továbbtanulás segítése.

Iskolánk a 2017/18-as tanévben megkezdte egy az egész intézményt átfogó tehetséggondozó program kidolgozását és megvalósítását.

2.10.2. *Sajátos nevelési igényű tanulók*

A sajátos nevelési igényű tanulók estében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamat a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- igény szerint sajátos, a fogyatékkal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni;
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök beépítése a nevelés-oktatás folyamatába;

2. NEVELÉSI PROGRAM

- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassák meg a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve.
- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását az Oktatási Hivatal honlapján 2020-ban nyilvánosságra került *Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei* című dokumentum alapján szervezzük meg.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:
 - gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása,
 - az Irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének,
 - „sérülésspecifikus” módszerek megválasztása,
 - a fogyatékoság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,
 - a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
 - a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
 - speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök,
 - képességfejlesztő játékok, eszközök,
 - számítógépek fejlesztő programokkal.

Iskolánk mindenkor törekvése, hogy előmozdítsa a sajátos nevelési igényű tanulók minél sikeresebb iskolai előmenetelét, megakadályozva az esetleges lemorzsolódásukat. Ennek érdekében a 2021/2022. tanévtől alkalmazzuk az EFOP-3.1.6-16-2017-00045 „Mindannyian mások vagyunk” A köznevelés esélyteremtő szerepének erősítése a Békéscsabai Tankerületi Központban című pályázat keretében kidolgozott, a többségi iskolákban tanuló sajátos nevelési igényű gyermekek sikeresebb integrációját elősegítő módszertani segédanyagokat.

A dokumentumok az egyéni bánásmód, az egyéni fejlődési ütemet figyelembe vevő órai munka tervezéséhez, a leghatékosabb tanulásmódszertan kiválasztásához, valamint a rehabilitációs célú ellátás megvalósításához újítanak segítséget.

Az alábbi módszertani segédanyagok a Pedagógiai program mellékletét képezik.

- **Módszertani útmutatót az autizmus spektrum zavarral élő gyermekeket befogadó óvodák és általános iskolák számára**
- **Felmérőrendszer az 1-8. osztályos integrált oktatásban részesülő SNI tanulók egyéni fejlesztési tervének kidolgozásához**

2. NEVELÉSI PROGRAM

A felmérőrendszer az általános iskolai magasabb évfolyamra lépés minimumkövetelményeit figyelembe véve a tanulási zavarokra jellemző feladattípusokból került összeállításra az

írás-helyesírás;

szövegértés és

matematika területekre.

- **Gyógypedagógiai rehabilitáció szöveges értékelési szempontrendszere 1-8. osztályig**

2.10.3. *A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek*

Az iskolába lépés időszakában fontos az eredményes beilleszkedés. Fokozott figyelmet fordítva a veszélyeztetett környezetből érkező gyermekek iskolai helyzetének alakulására. A beilleszkedés eredményessége nemcsak a gyermek lehetőségeitől, hanem az iskola elvárásaitól és az elvárások közvetítésének módjától is függ. A közvetítés a pedagógus útján valósul meg. A nevelő egyéni beállítottsága, magatartása enyhítheti a kedvezőtlen és elsősorban veszélyeztetett gyermek iskolai szocializációját nehezítő tendenciákat.

A pedagógusok számára elsősorban a támadó, agresszív típusú magatartási zavarok jelentenek nehézséget. Az ilyen gyerekek társaikkal és a felnőttekkel erőszakosak, durvák, ők azok, akik gyakran és azonnal visszafeleselnek. A verekedés és a csúnya beszéd ugyancsak gyakran fordul elő náluk.

Fontos felismerni a visszahúzó viselkedésű gyerekeket, mert komoly pszichikus zavarban szenvedhetnek. A csendes, félénk magatartás sem a pedagógus tekintélyét, sem az oktatási célok megvalósítását nyíltan nem fenyegeti, ezért gyakran észrevétlen marad. Mivel hosszú ideig nem tűnik fel, a segítségnyújtás késése súlyosbíthatja helyzetüket.

A magatartási zavarok gyakran tanulási nehézségekkel járnak együtt, melyek enyhítést az alábbi szervezeti formák iskolai munkába történő beépítése segíti:

- a magatartási problémákhoz, egyéni képességekhez igazodó tanórai foglalkozások megszervezése;
- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- fejlesztő pedagógiai ellátás: a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló tantárgyi felzárkóztatására és készségfejlesztésére irányuló kötelező foglalkozás,
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni, kiscsoportos foglalkozások;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;

2. NEVELÉSI PROGRAM

- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

2.10.4. *A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek*

- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés, mely a pedagógiai program mellékletét képező „Intézményi integrációs program” alapján folyik;
- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- a tanulók háromhavonkénti fejlesztő értékelése a szülőkkel közösen;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

Az asszisztensek a digitális munkarend esetén az intézményben meghatározott eljárásrend alapján végzik tevékenységeiket.

2.11. *Mindennapos testnevelés*

A nemzeti köznevelési törvény hatályba lépő első rendelkezéseinek egyike megteremtette a mindennapos testnevelés jogszabályi feltételeit.

Az intézkedés, valamint nevelőtestületünk eddigi erőfeszítései, törekvései szinkronban vannak egymással. Amint a bevezető gondolatokban is már leírtuk, iskolánkban kiváló szakemberek, pedagógusok irányításával magas szintű sportélet alakult ki, amit az eddig elért

eredmények igazolnak. Határozott szándékunk és pedagógiai alapelveinkben is megfogalmazott célunk, hogy egészséges, edzett, testileg és lelkileg terhelhető, kiegyensúlyozott nemzedékeket bocsássunk el az általános iskolából, aki az élet valamennyi területén helytállnak.

A mindennapos testnevelés célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor, és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető.

Intézményünk több sportágban eredményes és hatékony együttműködést alakított ki a városban működő sportegyesületekkel, mely kapcsolatokat a jövőben is ápolni, gazdagítani szeretnénk. Iskolánk a mindennapos testnevelés megszervezését a jogszabályban biztosított lehetőségek figyelembe vételével kívánja biztosítani a jövőben is.

Az iskolai sport, azon belül az úszás alapozó, meghatározó szerepét e dokumentum keretei között nem szükséges külön indokolni. Intézményünk specialitásai között említjük a tanuszodát, melynek adottságait igyekszünk maximálisan kihasználni, és ezt a lehetőséget a mindennapok munkájának szervezése során a lehető legtöbb alkalommal igénybe venni. A mindenkori tartalom függvényében a mindennapos testnevelést heti 1 óra úszás tanrendbe illszkedő foglalkozással kívánjuk megoldani.

2.12.1. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak, valamint a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 141.§ és 142.§-ban foglaltak szerint szervezi meg.

Ennek alapján

- az iskola minden osztályban megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra
 - a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
 - b) iskolai sportkörben való sportolással,
 - c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,
 - d) sportszervezetben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján – amennyiben délután szervezett testnevelés órával ütközik – a fél-évre érvényes, a sportszervezet által kiállított igazolással váltható ki.

2.12. Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő nevelésben, oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartókkal, a családdal, a gongviselőkkel, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítani a nevelő-oktató munka feltételeit:

- Kompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1-8. évfolyamon, folyamatos egyénhez igazodó fejlesztés, a kompetenciák bővítése az iskolázás további szakaszain.
- A tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémáik megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás valamennyi területén.
- A tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása.
- A tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása iskolán kívül.
- Adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása.
- Egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

Az esélyegyenlőséget az alábbi tevékenységi formák biztosítják:

- kompetencia alapú oktatás, differenciált tanulásszervezés
- tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formák alkalmazása
- felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok szervezése
- a továbbtanulás irányítása, segítése
- rendszeres egészségügyi felügyelet és ellátás (iskolaorvos, fogorvos, védőnő)
- egészségnevelési programok, felvilágosító tevékenység
- motiválás arra, hogy a gyermek iskolai étkeztetésben, tanulószobai vagy napközis ellátásban részesüljön
- táborok, kirándulások, erdei iskola szervezése
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről
- (szülői értekezletek, fogadóórák, családlátogatás, értesítés)
- étkezési térítési díjak csökkentése (helyi szabályozásnak megfelelően)
- kirándulási, táborozási hozzájárulások (az anyagi lehetőségek függvényében)
- pályázati lehetőségek kihasználása
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolata
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése
- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége
- kapcsolattartás a társintézményekkel
(polgármesteri hivatal, gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítő központ, rendőrség, kisebbségi önkormányzatok).

A digitális oktatás és a napi kapcsolattartás minden tanulóra kiterjedő megvalósítása érdekében intézményünk közvetíti a digitális eszközöket felajánló természetes és jogi személyek, valamint a családok között, és közreműködik, hogy az arra rászoruló tanulók ingyenes használatra digitális eszközöket, (pl. számítógép, laptop, tablet, mobil telefon) kapjanak.

2.13.1. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai alapelvek

A gyermek- és ifjúságvédelmi munka minden pedagógus kötelessége, e tevékenységért alapvetően az igazgató felel.

Olyan pedagógiai tevékenységet és légkört alakítunk ki, amely kizárja annak lehetőségét, hogy bármelyik tanulónk színe, neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, vagy bármely más ok miatt hátrányos, kizáró helyzetbe kerüljön.

Nevelő - oktató munkánk mindenki számára biztosítja a fejlődéséhez szükséges feltételeket, lehetőségeket annak érdekében, hogy tanulónk kibontakoztathassák képességeiket, tehetségüket, leküzdhessék indulási hátrányaikat.

Tevékenységeink elemei

- Folytatjuk hagyományainkat a szülőkkel kialakított kapcsolattartás rendszerében:
- (családlátogatások, szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt tanítási napok, SZM rendezvények, fórumok).
- Diákönkormányzatunkat a törvénynek megfelelően bevonjuk az iskolai munka tervezésébe, döntéshozatalba, egyes döntések végrehajtásának ellenőrzésébe.
- Biztosítjuk a tanulói jogok érvényesülését.
- Törekszünk a gyermekek veszélyeztetettségének, hátrányos helyzetének mielőbbi feltárására, az egy osztályban tanító nevelők ismereteire alapozva az okok megismerésére.

Iskolánkban *gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógus* is dolgozik, aki segíti a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját.

Ezen belül feladatai közé tartozik:

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- családlátogatáson vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
- segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi,
- tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetése érdekében *iskolánk együttműködik* a területileg illetékes:

- gyermekjóléti szolgálattal,
- nevelési tanácsadóval,
- szakértői bizottsággal,
- családsegítő szolgálattal,
- polgármesteri hivatallal,
- gyermekorvossal,
- rendőrkapitánysággal,
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

2.13. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Iskolánk pedagógus közössége szeretné, ha az eddig leírtakból valamennyi partnerünk azt érezné, hogy az egész folyamat, amiről szól ez a nevelési program, a gyermek, a tanuló és az iskola egészének együttműködési szándékáról, tartalmáról és formáiról ad alkalmazás értékű-lehetősegi információt. És mindezt, az eddigi gyakorlatból vezeti le.

2.14.1. Az iskola közösségeinek együttműködése

Az iskolavezetés és a nevelőtestület együttműködése

- A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az intézmény vezetője segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.
- Az együttműködés fórumai:
 - az igazgatóság (igazgató, igazgatóhelyettesek) ülései,
 - a vezetőség ülései,
 - a különböző értekezletek,
 - megbeszélések
- Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.
- Az iskolavezetés az aktuális feladatokról elektronikus levélben értesíti a nevelőket.
- Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:
 - az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
 - az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az iskolavezetés felé.
- A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

- Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködésért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.
- A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
 - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
 - iskolán belül szervezett programok, bemutató órák, továbbképzések,
 - iskolán kívüli továbbképzések,
 - a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.
- A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségek belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

A szülői munkaközösség és az iskola közösségeinek együttműködése

- A szülői munkaközösség az iskola közösségeivel a választmányán keresztül tartja egymással a kapcsolatot.

2. NEVELÉSI PROGRAM

- Az szülői munkaközösség tagjai időközönként – évente legalább 2 alkalommal – kötelesek tájékoztatni az általuk képviseltet szülői munkaközösség tevékenységéről, valamint kötelesek az általuk képviseltet kérdéseit, véleményét, javaslatait az szülői munkaközösség vezetője, választmánya felé továbbítani.
- Az iskola működéséről, az iskolai munkaterv feladatairól, végrehajtásáról az igazgató – évente legalább egy alkalommal – köteles tájékoztatni a szülői munkaközösséget.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az intézmény vezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen,
 - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az közösségi nevelés/közösségi nevelés órákon.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a digitális naplón keresztül írásban) tájékoztatják.
- A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskolavezetőséghez, az osztályfőnökükhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz, illetve a szülői munkaközösséghez fordulhatnak.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslatokat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskolavezetéssel, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a szülői munkaközösséggel.

2.14.2. A tanulók részvételi jogának gyakorlása az intézményi döntési folyamatban

- A tanulók részvételi jogának gyakorlására, érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.
- A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
- A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
 - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
 - tanulói ügyelet;
 - sportélet;
 - túrák, kirándulások szervezése;
 - kulturális, szabadidős programok szervezése;
 - a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).
- Ezekben a kérdésekben a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az intézmény vezetőjének ki kell kérnie.
- Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
- A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

2. NEVELÉSI PROGRAM

- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.
- A diákönkormányzatot az intézmény vezetőségével, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője vagy a diákönkormányzatot segítő pedagógus képviseli.
- Az iskolában diákönkormányzati vezetőség működik (munkacsoport vezetők és a segítő pedagógus), mely az iskolai élet egészére kiterjedő döntés előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik. Az iskola vezetőségének teljes jogú tagja az iskolai diákönkormányzat segítő pedagógusa.

2.14.3. *A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának rendje*

Az iskola mint nevelő-oktató intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket.

Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség aktív együttműködése.

Ezen együttműködés

- alapja: a gyermekek iránt érzett közös nevelési felelősség,
- megvalósulási formái: a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység,
- feltétele: az őszinteség, a kölcsönös bizalom és tájékoztatás,
- eredménye: a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán a kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

Az együttműködési formák a fenti feladatokra épülnek, és a belső szabályzatokkal összhangban vannak.

A tanulók érdekeit, fejlődését szolgáló, azonos elveken alapuló közös nevelés érdekében fontos a szülők és a pedagógusok együttműködése.

A szülők részéről - a nevelőmunka segítéséhez - az alábbi közreműködési formákat kérjük:

- aktív részvétel az iskolai rendezvényeken,
- őszinte véleménynyilvánítás,
- együttműködő magatartás,
- a nevelési problémák őszinte megbeszélése, közös megoldása,
- érdeklődő – segítő hozzáállás.

A *pedagógusok* a következő együttműködési formákat ajánlják:

2. NEVELÉSI PROGRAM

- nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő-oktató munkába, ismerje meg a tanítási órák menetét, tájékozódjon gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

- családlátogatás

Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

- szülői értekezlet

Feladata a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása, a szülők tájékoztatása:

- az országos és a helyi köznevelés-politika alakulásáról és változásairól,
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- a pedagógiai programról, a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola értékelési rendszeréről,
- az osztály tanulmányi munkájáról, magatartásáról, neveltségi szintjéről,
- az osztály közösségi életéről,
- tervekről, aktuális feladatokról és problémákról.
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetése felé.

- fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, a gyermek egyéni fejlődésének segítése konkrét tanácsokkal (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

- egyéni megbeszélések

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

- írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók magatartásával, szorgalmával és tanulmányi munkájával kapcsolatosan, illetve az iskolai vagy osztályszintű eseményekről, programokról.

A szülői értekezletek, fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat, kéréseiket szóban vagy írásban, egyénilig illetve választott képviselőik, tisztségviselőik (szülői közösség) útján közölhetik az iskola vezetőivel, nevelőtestületével.

A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az intézmény vezetőjétől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.

Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.

2. NEVELÉSI PROGRAM

A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, tekinthető meg:

- az intézmény vezetőjénél;
- az iskola honlapján;
- az iskola irattárában;
- az iskola könyvtárában;
- az iskola nevelői szobájában.

A kapcsolattartás módjai, az ehhez felhasználható információk csatornák kibővülnek a digitális technológia és módszertan adta lehetőségekkel. A digitális munkarend esetén a helyzettől függő módon előtérbe kerül, esetenként kizárólagossá válik az elektronikus, digitális úton történő kapcsolattartás, kommunikáció. Elmaradhatnak rendezvények, találkozók, programok, vagy megvalósításuk digitális módon (pl. videokonferencia) kerülhet megszervezésre.

A kapcsolattartás intézményünkben elfogadott hivatalos formája a Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszer (KRÉTA) e-napló, és a Köznevelési Elektronikus Ügyintézési Rendszer ügyintézés, üzenetek felülete, illetve az ezekben megadott e-mail fiók elérhetőségei. Az órákkal, foglalkozásokkal kapcsolatban az intézmény által használt oktatási platformok tekinthetők hivatalosnak.

2.14.4. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

Intézményünk a feladatok elvégzése, a gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása, valamint a továbbtanulás és a pályaválasztás érdekében és egyéb ügyekben rendszeres kapcsolatot tart fenn más intézményekkel.

A vezetők, valamint a nevelő- oktató munka különböző szakterületeinek képviselői rendszeres személyes kapcsolatot tartanak a társintézmények azonos beosztású alkalmazottaival meghívás vagy egyéb értesítés alapján.

A kapcsolattartás formái és módjai:

- közös értekezletek tartása,
- szakmai előadásokon és megbeszéléseken való részvétel,
- módszertani bemutatások és gyakorlatok tartása,
- közös ünnepélyek rendezése,
- intézményi rendezvények látogatása,
- hivatalos ügyintézés levélben vagy telefonon.

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskolavezetésnek állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- az intézmény fenntartójával,
- a vármegyei pedagógiai oktatási központtal,
- a helyi nevelési és oktatási intézményekkel,
- a nevelési tanácsadóval,
- a gyermekjóléti szolgálattal,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi hatóságokkal.

2. NEVELÉSI PROGRAM

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az intézmény vezetője és helyettesei a felelősek.

Az eredményes nevelő- és oktatómunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel:

- az iskolát támogató alapítványok kuratóriumával,
- a közművelődési intézményekkel,
- a történelmi egyházak képviselőivel.

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az intézmény vezetője és helyettesei a felelősek.

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskolavezetés rendszeres kapcsolatot tart fenn a gyermekek egészségügyi ellátásáról gondoskodó egészségügyi szolgáltatóval, társintézményekkel, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát. A munkakapcsolat megszervezéséért az iskolatitkár és az osztályfőnökök a felelősek.

A tanulók veszélyeztettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógusa rendszeres kapcsolatot tart fenn a gyermekjóléti szolgálattal. A munkakapcsolat felügyeletéért az intézmény vezetője és helyettesei a felelősek.

B.
Helyi tanterv

3. HELYI TANTERV

3.1. Tantervek, a választott kerettanterv

Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben az alábbi tanterv alapján folyik az oktatás:

L2020 = a 2020 szeptemberétől érvényes helyi tanterv

Iskolánk helyi tantervét úgy állítottuk össze, hogy megfeleljen az alábbi dokumentumoknak:

- *a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény*
- *az 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelettel módosított, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. Kormányrendelet, valamint az annak mellékletét képező Nemzeti alaptanterv 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben az 1. és az 5. évfolyamon*
- az Oktatási Hivatal honlapján a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók oldalon megjelent:

Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára c. rész

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára c. rész

A helyi tanterveink megfelelnek a fenti kerettanterveknek. A kerettantervekben rendelkezésre álló szabad időkeretet a helyi tanterveinkben részben az iskolánk arculatára jellemző, részben pedig a kerettantervi témakörök ismeretanyagának elmélyítését szolgáló tanítási-tanulási tartalommal és tevékenységekkel töltöttük ki.

ÓRATERV

L2020 helyi tanterv

Évfolyam	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	8	0	0	0
Magyar nyelv	0	4	2,5	4
Irodalom	0	4	3,5	3
Angol nyelv	1	1	1	2
Matematika	4	4	4	4
Etika/Hit-és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret	0	0	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra	0	0	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Összesen	24	24	24	25
Alapóraszám a NAT-ban	22	22	22	23
Maximális óraszám a Nat-ban	24	24	24	25
Szabadon tervezhető órakeret a Nat-ban	2	2	2	2

A szabadon felhasználható évfolyamonkénti 2-2 órából az 1-2. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom kerettantervi 7 óráját emeltük 8-ra, a 3. évfolyamon az 5 magyar nyelv és irodalom órakeretet emeltük 6-ra, a 4. évfolyamon 7-re. A másik szabadon felhasználható órát az 1-3. évfolyamon az idegen nyelv oktatására használtuk fel.

Évfolyam	5.	6.
Magyar nyelv	2	2
Irodalom	2	2
Angol nyelv	3+1	3+1
Matematika	4	4
Történelem	2	2
Etika/hit és erkölcsstan	1	1
Természettudomány	2	2
Ének-zene	1,5	1
Vizuális kultúra	1,5	1
Hon- és népismeret	0	1
Digitális kultúra	1+1	1+1
Technika és tervezés	1	1
Testnevelés	5	5
Közösségi nevelés	1	1
Összesen	28	28
Alapóraszám a NAT-ban	27	26
Maximális óraszám a NAT-ban	28	28
Szabadon tervezhető órakeret a Nat-ban	1	2

4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA, MÓDOSÍTÁSA, NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA, ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

A Hon- és népismeret tantárgyat a 6. évfolyamon tanítjuk. Az 5. évfolyamon szabadon felhasználható 1 órával az angol nyelv óraszámát növeltük 4-re, ezzel ezen az évfolyamon elértük a maximális óraszámot. A 6. évfolyamon a fennmaradó 1 szabadon választható órával ugyancsak az angol óraszámát növeltük 4-re. Az a tanuló, aki nem tanul emelt óraszámú angol, emelt óraszámú digitális kultúra tantárgyat tanul. Az 5. évfolyamon a kerettantervben szereplő 2 énekórából 0,5 órával megnöveltük a vizuális kultúra óraszámát.

Az angol nyelvi, technika és tervezés, digitális kultúra csoportbontásokat az Nkt. 6. sz. mellékletében szereplő „Gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkerete” terhére szervezzük meg.

Évfolyam	7.	8.
Magyar nyelv	2	1,5
Irodalom	2	1,5
Angol nyelv	3	3
Matematika	4	4
Történelem	2	2
Állampolgári ismeretek	0	1
Etika/Hit-és erkölcsan	1	1
Dráma és színház	0	1
Biológia	1,5	1,5
Fizika	1,5	1,5
Kémia	1,5	1,5
Földrajz	1,5	1,5
Ének-zene	1	1
Vizuális kultúra	1	1
Digitális kultúra	1	1
Technika és tervezés	1	0
Testnevelés	5	5
Közösségi nevelés	1	1
Összesen	30	30
Alapóraszám a Nat-ban	28	28
Maximális óraszám a Nat-ban	30	30
Szabadon tervezhető órakeret a Nat-ban	2	2

A dráma és színház tantárgyat heti 1 órában a 8. évfolyamon tanítjuk. A 7. évfolyamon a szabadon tervezhető órákból 1-gyel megnöveltük a magyarórák számát 3-ról 4 -re. A másik szabadon felhasználható órával mindkét évfolyamon a matematikát emeltük 3-ról 4-re. Az idegen nyelv emelt óraszámú tanulását szakköri formában tesszük lehetővé.

3.2. Választható tanórai foglalkozások, a tanulók tantárgyválasztása

3.2.1. Emelt óraszámú nyelvoktatás

Az elmúlt években jelentősen megnövekedett az igény az idegen nyelv oktatására, ezért igazodva a társadalmi elvárásokhoz a felső tagozaton emelt óraszámú angol nyelvoktatást választhatnak a tanulók, az alábbiaknak megfelelően:

- Az írásbeli jelentkezés után a következő tanévi csoportbeosztásról az igazgató dönt az igazgatóhelyettes és a szaktanárok véleménye alapján.
- Az emelt óraszámú csoportba kerülés feltétele a 4. osztály végén írt szintfelmérő legalább 80%-osra teljesítése.
- Az átjárhatóság biztosított, de a tantárgyválasztás legalább egy tanévre szól, a szintnek megfelelő csoportváltás csak a következő tanévben lehetséges. Ettől eltérni egyéni elbírálás alapján az igazgató engedélyével lehet.
- Vitás esetekben a pedagógusoknak és a szülőknek konzultálniuk kell a tanulók érdekében.

Azok a felső tagozatos tanulók, akik nem tanulnak emelt óraszámú angol nyelvet, digitális kultúra, illetve 8. osztályban technika és tervezés vagy digitális kultúra tantárgyakat tanulnak megemelt óraszámban.

Etika/hit-és erkölcsstan (A 20/2012. EMMI rendelet 182/A-182/B §-a szerint)

A pedagógusválasztás a tantárgyválasztással valósul meg. Az igények felmérése után alakítjuk ki a csoportokat, ez alapján készül el a tantárgyfelosztás, amely kijelöli az adott csoporthoz tartozó pedagógust.

3.3. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

A Lencsési Általános Iskola a helyi tanterv érvényességi ideje alatt csak olyan tankönyvet, térképeket, munkafüzeteket használ, melyek szerepelnek a tankönyvjegyzékben. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközre is szükség van (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés).

A munkaközösségek (pedagógusok) a jelenleg ismert és megismerhető tankönyvek és más nyomtatott taneszközök közül szakmai szempontokat és a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét figyelembe véve választanak.

A kiválasztásnál a következő szempontokat kell figyelembe venni:

- törekedni kell az 1.-4. és az 5.-8. évfolyam egymásra épülésére;
- előnyben részesülnek a kompetenciaalapú oktatást segítő tankönyvek, digitális tananyagok;
- a tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásánál figyelembe vesszük, hogy több évfolyamon és több műveltségterületen lehessen hasznosítani minél több kompetenciaterület fejlesztéséhez;
- a sajátos nevelési igényű tanulóknál szükség esetén speciális vonalazású füzet, egyéb segédeszköz (pl.: ceruzafogó, speciális billentyűzet a számítógéphez);

- A megrendelt tankönyveken, munkafüzeteken, feladatlapokon kívüli taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

3.4. Tanítási szerkezet

- Iskolánk az 1.-4. évfolyamokon a nagy- és kifelmenő rendszert egyaránt preferálja. Igyeekszik figyelembe venni a nevelők és a szülők igényeit is.
- 1- 4. évfolyamon a napközis, az 5- 8. évfolyamon napközis, illetve igény esetén tanulószobai ellátást biztosítunk.
- Az idegen nyelvet szaktanárok vagy szaktanítók tanítják.
- Az idegen nyelv oktatásánál 3-8. évfolyamig, a magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyak oktatásánál 5-8. évfolyamig az évfolyamszintű képesség szerinti csoportbontást is alkalmazzuk igény szerint, illetve, a gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkerete (a 2011. évi CXCV. törvény 6. számú melléklete) lehetővé teszi, és nem jár a fenntartó részéről többletfinanszírozással.
- A digitális kultúra, a technika és tervezés tantárgynál az osztályokat két csoportra bontjuk.
- A mozgáskorlátozott tanulók nevelése-oktatása integráltan történik. Egy osztályba maximum két mozgássérült tanuló integrálható.

3.5. Tanulói jogviszony létesítése

3.5.1. Az iskolába jelentkező tanulók felvétele és átvétel

Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek elérje az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget, és az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót;
- lakcímet igazoló hatósági igazolványt;
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a *nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendeletben* meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

Ha az általános iskola felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi kérelmeket is teljesíteni tud, köteles először a *hátrányos helyzetű tanulók* kérelmét teljesíteni.

4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA, MÓDOSÍTÁSA, NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA, ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet *helyhiány* miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között *sorsolás* útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.

Sorsolás nélkül is felvehető a *sajátos nevelési igényű tanuló*, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

- szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
- testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
- az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

Az osztályok kialakításánál – a szakmai szempontok elsőbbségét biztosítva - figyelembe vesszük a szülői igényeket is. Az osztályba sorolás az igazgató joga és kötelessége.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó **tanulók átvételéről** a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló személyazonosítására alkalmas, a tanuló nevére kiállított személyi azonosítót;
- lakcímet igazoló hatósági igazolványt;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

3.5.2. *A magasabb évfolyamra lépés feltételei*

A 2-8. évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket teljesítette.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a 2-8. tanév végén – legfeljebb három tantárgyból - „elégtelen” osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus 15-31-ig terjedő időszakban *javító vizsgát* tehet.

2-8. évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak *osztályozó vizsgát* kell tennie, ha:

- az iskola igazgatóje felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,

4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA, MÓDOSÍTÁSA, NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA, ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, valamint mulasztása az adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, hogy a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen
- egyéni munkarenddel rendelkező tanuló tanuló volt.

A 250 óránál, illetve tantárgyanként az óraszám harminc százalékánál többet mulasztott tanulók esetében az osztályozó vizsga tantárgyai a következők:

- 1-4. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, idegen nyelv
- 5-6. évfolyamon: irodalom, magyar nyelv, történelem, matematika, természettudomány, idegen nyelv
- 7-8. évfolyamon: irodalom, magyar nyelv, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, idegen nyelv

Az egyéni munkarenddel rendelkező tanulónak a szakértői bizottság szakértői vélemények figyelembevételével kell osztályozó vizsgát tennie az alábbi tantárgyak, illetve tantárgyrészek közül.

- 1-4. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret
- 5-6. évfolyamon: irodalom, magyar nyelv, történelem, matematika, természettudomány
- 7-8. évfolyamon: irodalom, magyar nyelv, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz

A szülő írásbeli kérésére és a nevelőtestület egyetértésével a fenti tantárgyakon kívül is tehet osztályozó vizsgát a tanuló a helyi tantervben az adott évfolyamon szereplő tantárgyak közül.

Ha a tanuló a tanítási év végén nem osztályozható, tanulmányait *évfolyamismétléssel* folytathatja.

3.5.3. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA, MÓDOSÍTÁSA, NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA, ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel

- osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit a miniszter által kiadott kerettantervben szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

Az egyéni munkarenddel rendelkező tanulók kivételével a tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI vagy SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA	
<i>ALSÓ TAGOZAT</i>		
Magyar nyelv	X	
Irodalom	X	
Idegen nyelv	X	
Matematika	X	
Környezetismeret	X	
Ének-zene		X
Vizuális kultúra		X
Technika és tervezés		X
Testnevelés		X
Digitális kultúra		X

A különböző vizsgák a digitális munkarend esetén személyes találkozót nem igénylő, online formában is megvalósulhatnak.

4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA, MÓDOSÍTÁSA, NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA, ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

<i>FELSŐ TAGOZAT</i>		
	<i>ÍRÁSBELI VAGY SZÓBELI</i>	<i>GYAKORLATI</i>
Magyar nyelv	X	
Irodalom	X	
Idegen nyelvek	X	
Matematika	X	
Történelem	X	
Természettudomány	X	
Fizika	X	
Kémia	X	
Biológia	X	
Földrajz	X	
Ének-zene		X
Hon- és népismeret	X	
Vizuális kultúra		X
Digitális kultúra		X
Technika és tervezés		X
Testnevelés		X

3.6. A tanulók értékelése, magasabb évfolyamba lépés feltételei

Iskolánkban a magasabb évfolyamba lépés feltétele: az előírt tanulmányi követelmények teljesítése.

TANULÓINKAT A KÖVETKEZŐKÉPPEN ÉRTÉKELJÜK		
Évfolyam	Félévékor	Év végén
1. évfolyam	szöveges minősítés	szöveges minősítés
2. évfolyam	szöveges minősítés	osztályzat
3-8. évfolyam	osztályzat	osztályzat

Szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló **kiválóan, jól** vagy **megfelelően, teljesített** vagy **felzárkóztatásra szorul**. Ha a tanuló **felzárkóztatásra szorul** minősítést kap, a szülő bevonásával értékeljük a tanuló teljesítményét, feltárjuk a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és javaslatot teszünk az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre.

Ha az első évfolyamon első alkalommal nem tesz eleget a tanuló az előírt követelményeknek, munkája előkészítő jellegűnek minősül, tanulmányait az első évfolyamon folytatja.

A tanuló az első évfolyamon abban az esetben utasítható osztályismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem teljesítette. Az igazgató a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket teljesítette.

A digitális munkarend esetén egyes értékelések nem relevánsak (pl. a magatartás).

3.6.1. Az 1. évfolyamon alkalmazott minősítések értékelési szempontjai

Az első évfolyamon tanév elején és végén minden gyermekkel felvesszük a Diagnosztikus Fejlődésvizsgáló Rendszer tesztjeit.

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJA: TANTÁRGYI TELJESÍTMÉNY					
Idő	Tanév közben				Félévkor és év végén
Típus	Formatív értékelés (órai munka, felelés)		Diagnosztikus értékelés (tanulási szakasz eleje, vége)	Szummatív értékelés (témazáró, félévi, évvégi felmérés)	Értékelő lap, illetve bizonyítvány
Skála	Szimbólumok, pontok, stb.	Minősítő fogalmak: - kiváló - jó - megfelelő „felzárkóztatásra szorul” vagy % pontban kifejezve	szaktanári egyeztetés alapján százalékban	% pontban, átváltással: 90%- = kiváló 80-89% = jó 55-79% = megfelelő 0-54% = „felzárkóztatásra szorul”	Minősítő fogalmak: - kiváló - jó - megfelelő „felzárkóztatásra szorul”

ÉRTÉKELÉS AZ 1. ÉVFOLYAMON			
	Az értékelés módja, formája	Az értékelés rögzítése	Ki értékeli?
Év közben:	<ul style="list-style-type: none"> szimbólumok dicséret szöveges értékelés 	<ul style="list-style-type: none"> tanulói füzet, munkafüzet elektronikus napló 	<ul style="list-style-type: none"> a tanítók
Félévkor:	<ul style="list-style-type: none"> értékelőlap + minősítés (a tanítók által összeállított, évfolyam szinten egységesen alkalmazott szempontsor alapján) 	<ul style="list-style-type: none"> értékelő lap elektronikus napló 	<ul style="list-style-type: none"> a tanítók
Év végén:	<ul style="list-style-type: none"> minősítő fogalmak a tanítók által összeállított, évfolyam szinten egységesen alkalmazott mondatbank 	<ul style="list-style-type: none"> bizonyítvány+ pótlap, törzskönyv elektronikus napló iskolalátogatási bizonyítvány 	<ul style="list-style-type: none"> a tanítók

3.6.2. A 2. évfolyamon félévkor és év végén alkalmazott minősítések értékelési szempontjai

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJA: TANTÁRGYI TELJESÍTMÉNY						
Idő	Tanév közben			félévkor	év végén	
Típus	Formatív értékelés (órai munka, felelés)		Diagnosztikus értékelés (tanulási szakasz eleje, vége)	Szummatív értékelés (témazáró, év végi felmérés)	E-naplóból nyomtatott értékelő lap/értékesítő	Bizonyítvány
Skála	Szimbólumok, pontok, stb.	Érdemjegyek (1-5)	<i>tanítók egyeztetése alapján százalékban</i>	% pontban, átváltással: 90%- = 5 80-89% = 4 65-79% = 3 45-64% = 2 0-44% = 1	Minősítő fogalmak: 4,5 - 5 = <i>kiváló</i> 3,8 - 4,49 = <i>jó</i> 2,5 - 3,79 = <i>megfelelő</i> -2,49 = „felzárkóztatásra szorul”	4,5 - 5 = 5 3,6 - 4,49 = 4 2,6 - 3,59 = 3 1,8 - 2,59 = 2 0-1,79 = 1 5 (jeles) kitűnő 4 (jó) 3 (közepes) 2 (elégséges) 1 (elégtelen)
Súly	-	-	-	2	-	-

3.6.3. A 3 - 4. évfolyamon félévkor és év végén alkalmazott minősítések értékelési szempontjai

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJA: TANTÁRGYI TELJESÍTMÉNY						
Idő	Tanév közben			félévkor	év végén	
Típus	Formatív értékelés (órai munka, felelés)		Diagnosztikus értékelés (tanulási szakasz eleje, vége)	Szummatív értékelés (témazáró, félévi, év végi felmérés)	E-naplóból nyomtatott értékelő lap/értesítő	Bizonyítvány
Skála	Szimbólumok, pontok, stb.	Érdemjegyek (1-5)	tanítók-egyeztetése alapján százaléokban	% pontban, átváltással: 90% = 5 80-89% = 4 65-79% = 3 45-64% = 2 0-44% = 1	4,5 - 5 = 5 3,6 - 4,49 = 4 2,6 - 3,59 = 3 1,8 - 2,59 = 2 0-1,79 = 1	4,5 - 5 = 5 3,6 - 4,49 = 4 2,6 - 3,59 = 3 1,8 - 2,59 = 2 0-1,79 = 1 5 (jeles) kitűnő 4 (jó) 3 (közepes) 2 (elégsges) 1 (elégtelen)
Súly	-	-	-	2	-	

A témazáró érdemjegyek kétszeres súllyal szerepelnek az osztályozásnál.

A sajátos nevelési igényű tanulóknál figyelembe vesszük a szakértői szakvéleményben megfogalmazott differenciált értékelési és a minősítés alóli felmentési javaslatokat. Amennyiben a szülő írásban kéri a szakértői véleményben megfogalmazott differenciált értékelés vagy a minősítés alóli felmentés figyelmen kívüli hagyását, úgy ennek a kérésnek eleget téve értékeljük a tanulót.

3.6.4. Értékelés a 2-4. évfolyamon

	AZ ÉRTÉKELÉS MÓDJA, FORMÁJA	AZ ÉRTÉKELÉS RÖGZÍTÉSE	KI ÉRTÉKEL?
Év közben:	<ul style="list-style-type: none"> érdemjegy (5, 4, 3, 2, 1); legalább havonta 1 jegy tantárgyanként dicséret, elmarasztalás szimbólumok havonkénti magatartás és szorgalom értékelése 	<ul style="list-style-type: none"> füzetek, munkafüzetek elektronikus napló 	<ul style="list-style-type: none"> a tanítók
Félévkor:	<ul style="list-style-type: none"> A 2. évfolyamon minősítő fogalmak; 	<ul style="list-style-type: none"> elektronikus napló 	<ul style="list-style-type: none"> tanítók

4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA, MÓDOSÍTÁSA, NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA, ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

	<ul style="list-style-type: none"> • 3-4. évfolyamon osztályzat; • tantárgyi dicséret (jeles 4,8-5) • a magatartás, szorgalom betűvel, a minősítés fokozatai: példás, jó, változó, rossz, illetve hanyag 	<ul style="list-style-type: none"> • E-naplóból nyomtatott értékelő lap/értesítő 	<ul style="list-style-type: none"> • az osztályban tanító pedagógusok valamint az osztályozó konferencia
Év végén:	<ul style="list-style-type: none"> • <i>2-4. évfolyam:</i> az osztályzat: kitűnő, jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen • tantárgyi dicséret (jeles 4,8-5) • magatartás, szorgalom, mint félévkor • nevelőtestületi dicséret 3. osztálytól 	<ul style="list-style-type: none"> • bizonyítvány • törzskönyv • elektronikus napló 	<ul style="list-style-type: none"> • a tanítók • az osztályozó konferencia

3.6.5. Értékelés az 5-8. évfolyamon

A felső tagozaton a tanulók értékelése osztályzással történik.

A továbbhaladást kizáró értékelés: négy tantárgyból elégtelen osztályzat.

A legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot elért tanulók sikeres javítóvizsga után folytathatják tanulmányaikat a **20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet** alapján.

	AZ ÉRTÉKELÉS MÓDJA, FORMÁJA	AZ ÉRTÉKELÉS RÖGZÍTÉSE	KI ÉRTÉKEL?
Év közben:	<ul style="list-style-type: none"> • érdemjegy (5, 4, 3, 2, 1); legalább havonta 1 jegy tantárgyanként dicséret, elmarasztalás • piros, fekete pont • kisjegyek • havonkénti magatartás és szorgalom értékelése 	<ul style="list-style-type: none"> • elektronikus napló • füzetek, munkafüzetek, napló 	<ul style="list-style-type: none"> • a tanárok • az osztályfőnökök
Félévkor:	<ul style="list-style-type: none"> • érdemjegy (5, 4, 3, 2, 1) • szaktárgyi dicséret • a magatartás, szorgalom betűvel, a minősítés fokozatai: példás, jó, változó, rossz, ill. hanyag 	<ul style="list-style-type: none"> • elektronikus napló • E-naplóból nyomtatott értékelő lap/értesítő 	<ul style="list-style-type: none"> • tanárok • Az osztályban tanító pedagógusok, az osztályfőnök javaslata alapján az osztályozó konferencia

4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA, MÓDOSÍTÁSA, NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA, ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

Év végén:	<ul style="list-style-type: none">• az osztályzat: kitűnő, jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen• magatartás, szorgalom, mint félévkor• nevelőtestületi dicséret	<ul style="list-style-type: none">• bizonyítvány• törzskönyv• elektronikus napló	<ul style="list-style-type: none">• a tanárok• osztályozó konferencia
------------------	---	--	--

Az értékelési rend kialakítása során az alábbi követelményeket határozzuk meg:

- legyen egységes, egyszerű, áttekinthető;
- sokszínű, serkentő, ösztönző hatású
- legyen differenciált, személyre szóló;
- legyen kiszámítható, azonos feltételeket teremtő;
- biztosítsa a szubjektív értékelés jogát is;
- jelezze a sikert és a kudarcot (de „skatulyázás” nélkül);
- jelezze a tanuló számára helyzetét, továbbá szülei és környezete számára is;
- preferálja a szorgalmat és a tehetséget;
- legyen kompatibilis a köznevelés egészével.

Az iskolánk pedagógiai elveivel összefüggően bármely értékelhető tanulói teljesítményre megkülönböztetés nélkül alkalmazzuk az értékelési mechanizmust. Az évközi értékelésben a tanítók, tanárok módszertani szabadságuk jegyében szabadon alkalmazhatnak értékelő szimbólumokat, ezt a tantestület nem egységesíti, nem is korlátozza.

Nevelőtestületünk az értékelés rendszerességét alapelveként ismeri el, ezért valamennyi tanulóknak valamennyi tantárgyban a nevelők fontosabb témakör lezárásakor érdemjegyet adnak.

3.6.6. Az érdemjegyszerzés módjai:

- szóbeli felelet (az előző órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján),
- önálló kiselőadás, gyűjtőmunka,
- írásbeli munka,
- órai munka,
- versenyeken való részvétel
- kísérleti jelleggel a gamificatio értékelési eljárása alapján.

A tanulói magatartás és szorgalom értékelése az iskolai házirendben megfogalmazott kötelezettségek teljesítésén és a közösségért végzett munkán alapul. Félévkor és év végén a magatartás és szorgalom minősítéseket az osztályban tanuló gyerekek és a szaktanárok véleményének meghallgatása után az osztályfőnök adja. Az osztályozó értekezleten, vita esetén az osztálytanító nevelők többségi szavazata dönt.

Tantárgyi dicséret esetén félévkor **5d** kerül az elektronikus naplóba, év végén kitűnő szerepel a bizonyítványban a jeles osztályzat helyett, a naplóban **5K** jelölést alkalmazunk.

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból minden tanulóknak havonta legalább egy érdemjegyet kell kapnia.

4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA, MÓDOSÍTÁSA, NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA, ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti az elektronikus naplón keresztül.

3.6.7. *Írásbeli beszámoltatás formái, rendje*

Törekszünk a szóbeli és az írásbeli számonkérés egyensúlyának megtartására.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményben foglaltakat.

Minden témazáró dolgozatot, évfolyam szintű felmérőt összeszedünk, és a tanév végéig megőrizzük.

Az alábbi írásbeli beszámoltatási formákat alkalmazzuk

Év eleji felmérések

Célja: az előző tanévben elsajátított ismeretekről tájékozódás.

Az elért %-os teljesítményt az év eleji ismétlések tematikájának elkészítéséhez használjuk fel. Érdemjeggyel nem értékeljük.

Az év eleji ismétlés utáni dolgozat már osztályozható.

Kisdolgozatok

Célja a napi felkészülés ellenőrzése vagy rövidebb tematikus egység számonkérése.

Témazáró dolgozatok

Célja: a témakör utáni ellenőrzés

A témazáró dolgozat írásának időpontját legkésőbb a dolgozatot megelőző utolsó órán (összefoglalás) közölni kell a tanulókkal.

Egy tanítási napon, az 1-4 évfolyamon egy, az 5-8 évfolyamon két témazáró íratható.

A naplóban a jegyzet rovatban jelezzük előre, hogy melyik napon kívánunk témazáró dolgozatot íratni. A nevelői egyeztetés során a kisebb óraszámúban oktatott tantárgy részesül előnyben.

Azonos évfolyamon a nevelők egyeztetik a témazárók feladattípusait, meghatározzák a ponthatárokat.

A témazáró dolgozatok számát a tantárgyi tantervek tartalmazzák.

Évfolyam szintű felmérések

Célja: egy nagyobb időszak (2 év) alatt elsajátított ismeretek felmérése, készségek, jártasságok szintjének helyzete.

4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA, MÓDOSÍTÁSA, NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA, ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

Ideje: 2., 4., 5. és 7. évfolyamon év végén matematika, magyar nyelv és irodalom tantárgyből. Értékelése százalékban történik, de a munkaközösségek dönthetnek az érdemjeggyel való értékelés mellett is.

A digitális munkarend esetén a beszámoltatások során a személyes találkozót nem igénylő, online formák is alkalmazhatók. Ezek keretében a tanulók teljesítménye értékelhető az adott tantárgy és témakör sajátosságainak megfelelő különböző tanulói produktumok alapján, pl.: projektmunka, gyűjtőmunka, prezentáció, fotó, stb. A tanulóktól videofelvétel nem kérhető!

3.6.8. A naplóban történő vezetés:

Az osztályozásnál figyelembe veendők:

- évfolyamszintű félévi vagy év végi tudásszint-mérés,
 - témazáró dolgozatok,
 - szóbeli, írásbeli ellenőrzés,
 - órai aktivitás,
 - szorgalmi feladat végzése,
 - írásbeli házi feladat végzése,
 - versenyeken elért eredmények
 - részvétel a három hetet meghaladó a projektben, témahétben,
 - különböző szintű dicsérek, elmarasztalások.
- a teljesítmények egységes értékelése érdekében az évfolyamszintű felmérések értékelésekor az elért teljesítmény érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük:

<u>teljesítmény</u>	<u>érdemjegy</u>
0 - 44 %	elégtelen (1)
45 - 64 %	elégséges (2)
65 - 79 %	közepes (3)
80 - 89 %	jó (4)
90- 100 %	jeles (5)

A témazárók esetében a szakmai munkaközösségek állapotnak meg a százalékban kifejezett értékelés érdemjegyre történő átváltásának szabályáról.

Amennyiben központi feladatlapot használunk, lehetőség van az ott javasolt %-ok szerinti érdemjegy adására is.

A kisdolgozatoknál a nevelő dönt a teljesítmény %-ához rendelt érdemjegyről.

A minősítés, értékelés alól felmentett tanulók esetében a tantárgy(ak) neve mellé: „**felmentve**” bejegyzés kerül.

5-8. évfolyamon a kapott jegyek beszámítása a félévi, év végi osztályzatba:

4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA, MÓDOSÍTÁSA, NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA, ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

• témazáró, tananyagrészt lezáró jegy	kétszeres súly
• felelet értékű szóbeli, írásbeli jegy	egyszeres súly
• röpdolgozat, memoriter jegy	egyszeres súly
• gyűjtőmunka, stb. jegy	egyszeres súly

Az elektronikus naplóban kétszeres és egyszeres súlyú érdemjegyek szerepelnek, a tapasztalatokra építve a félévi és év végi osztályzatok megállapításánál a digitális napló által számított érdemjegyet – mely a tantárgyi jegyek átlagának egészre kerekített értéke - kapja a tanuló.

Félévi, ill. év végi osztályzat megállapításakor a 0,6 - es átlagtól felfelé kerekítünk. 0,5 és 0,6 között a tanár mérlegelhet. Az elégséges osztályzat feltétele az 1,8 -es tantárgyi átlag mindkét félévben.

3.6.9. *Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos érte- sítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje*

A dolgozatok kijavítása, az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítése a megírástól számított 2 héten belül megtörténik

A szóbeli feleletre, az órai munkára, a gyűjtőmunkára adott érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítése az érdemjegy adásának napján megtörténik.

3.7. *Jutalmazás és dicséret fokozatai:*

- **Tanév közben:**
 - Osztályfőnöki, szaktanári (alsóban: tantárgyi), napközis nevelői írásbeli dicséret
 - Igazgatói szóbeli dicséret
 - Igazgatói írásbeli dicséret
 - Nevelőtestületi dicséret

- **Tanév végén:**

A kiemelkedően teljesítő tanulók munkáját iskolai ünnepeken ismerjük el.

- *iskolai jutalom:*
 - oklevél és könyv - példamutató magatartásért, szorgalomért, sport, tanulmányi, kulturális és közösségi munkáért.
- *tantárgyi dicséretet kaphat*
 - 2-8. évfolyamon az a tanuló, akinek az évközi érdemjegyei 4,8-5
- *3. évfolyamtól kimagasló tanulmányi munkáért* azok a tanulók kaphatnak nevelőtestületi dicséretet tanév végén, akik a tantárgyak legalább feléből dicséretet kaptak, és legfeljebb egy jó osztályzatuk van;

A nevelőtestületnek különösen indokolt esetben joga van a kritériumrendszerrel eltérő döntést hozni.

3.8. A magatartás és szorgalom értékelése

3.8.1. A magatartás értékelésekor figyelembe kell venni:

- a házirendben foglaltak betartását;
- viselkedést iskolán belül és az iskola által szervezett iskolán kívüli rendezvényeken,
- az osztály és az iskolaközösséghez való viszonyát;
- az iskolai szabályok betartását;
- önkéntes tevékenységet.

Példás

A házirendet és a tanulói szabályzatot betartja és figyelmeztet annak betartására. Az iskolai normák szerint él és cselekszik. Önállóan vállal és végez feladatokat. Udvarias hangnemben beszél a felnőttekkel és társaival. A közösségi munkából példamutatóan részt vállal.

Jó

A házirendet és a tanulói szabályzatot betartja. Az iskolai normák szerint él és cselekszik. A rábízott feladatokat elvégzi. Udvarias hangnemben beszél a felnőttekkel és társaival. Beilleszkedik a közösségbe, állásfoglalásai pozitívak.

Változó

Tudatosan nem árt a közösségnek. Az iskolai normákat nem tartja be következetesen, negatív irányban is befolyásolható. Nem szívesen vállal közösségi munkát, megbízásait pontatlanul teljesíti. Viselkedése gyakran kifogásolható. Többször használ durva kifejezéseket.

Rossz

Sorozatosan megszegi a házirendet és a tanulói szabályzatot. Szándékosan árt a közösségnek. Felnőttekkel szemben udvariatlan, társaival durva. Többször használ illetlen kifejezéseket. Közösségi munkát nem vállal. Fegyelmi vétséget követett el.

3.8.2. A szorgalom értékelésénél figyelembe kell venni

- Egyéni képességhez viszonyított teljesítményt.
- Tanulmányi munkához való viszonyt (kötelességtudat, felszerelések rendje, munkafegyelme, pontossága).
- Órai aktivitást.
- A tanulmányi, sport és kulturális munkával kapcsolatos feladatvállalást.

Példás

Tanulmányi munkáját és egyéb megbízatását rendszeresen, pontosan, megbízhatóan, önállóan végzi.

Felkészülése folyamatos, segíti társait.

Az órákon aktív.

Képességeihez mérten a maximumot nyújtja.

Példát mutat társainak a munkában.

Jó

Rendszeresen felkészül a tanítási órákra.

Megbízhatóan, önállóan dolgozik.

Felszerelését elhozza a tanítási órákra, rendben tartja.

Kötelességtudó, de órákon nem elég aktív.

Változó

Képességeihez mérten alul teljesít.

Feladatát nem végzi pontosan.

Az órai munkában nem vesz részt folyamatosan.

Felszerelése többször hiányos, rendetlen.

Hanyag

Órákon figyelmetlen, feladatait nem végzi el.

Hátrálatja a tanóra alatt folyó munkát.

Felszerelése gyakran hiányos, rendetlen.

Hibáit nem igyekszik javítani.

Csak többszöri nevelői figyelmeztetésre dolgozik.

Képességei alatt teljesít.

Az értékelés megvalósítása

- a magatartás értékelése másodiktól nyolcadik évfolyamig havonta: 5, 4, 3, 2; valamennyi évfolyamon félévkor és év végén: példás, jó, változó, rossz;
- az első évfolyamon az osztályfőnök minden hónap végén sajátos jelöléssel (csillag, piros pont stb.) értékeli;
- a szorgalom értékelése másodiktól nyolcadik évfolyamon havonta: 5, 4, 3, 2; valamennyi évfolyamon félévkor és év végén: példás, jó, változó, hanyag;
- az első évfolyamon az osztályfőnök minden hónap végén sajátos jelöléssel (csillag, piros pont stb.) értékeli;
- a magatartás, szorgalom félévi és év végi minősítését az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt a minősítésnél

Amennyiben az adott hónap tanítási napjainak több, mint 50%-ában digitális munkarend szerint folyt az oktatás, a magatartást nem értékeljük. A félévi és év végi a magatartás minősítése a tantermi oktatás időszaka alatt keletkezett érdemjegyek alapján történik. A tanuló szorgalmát a digitális oktatás időszaka alatt is értékeljük. Az érdemjegyek megállapításakor figyelembe kell venni a tanuló otthoni szociális és technikai feltételeit.

3.8.3. Elmarasztalási, fegyelmi felelősség fokozatai:

- szaktanári, illetve osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés;
- írásbeli szaktanári, illetve osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás;
- igazgatói szóbeli figyelmeztetés;
- igazgatói intés, írásban;
- tantestületi szigorú megrovás;
- fegyelmi eljárás esetén:
 - igazgatói megrovás
 - igazgatói szigorú megrovás
 - meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,
 - áthelyezés másik osztályba, tanulócsoporthoz vagy iskolába,
 - kizárás az iskolából.

3.9. Szülői tájékoztatás

Elektronikus naplón keresztül értesítjük a szülőket év közben az alábbi esetekben:

- a tanuló tantárgyankénti érdemjegyei;
- a félévi osztályzatai;
- szöveges értékelés;
- szülői értekezletek, fogadóórák időpontjai;
- dicséret, elmarasztalások.

Bizonyítványon és elektronikus naplón keresztül év végén értesítjük a szülőket a tanulók előmeneteléről.

3.10. Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározásának elvei, korlátai

Az írásbeli házi feladat funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás, (képesség- és készségfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása és az, hogy visszajelzést adjon a nevelőnek a tanórai ismeretek megértéséről.

Mindezekből következik, hogy a házi feladatot megfelelően elő kell készíteni.

Az írásbeli házi feladat mennyisége annyi legyen, hogy a délutáni felkészülés alatt - a napköziben - az elméleti ismeretek alapján megoldható legyen!

Az 1-4. évfolyamon annak a tanulónak, aki nem vesz részt a délutáni felkészítésen, a kötelezően elvégzendő feladatokat pótolnia kell.

Az 1-4. évfolyamon a tanulók hétvégére, valamint a tanítási szünetek idejére nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot. Szorgalmi feladatot, például gyűjtőmunkát jelölhetünk ki, melynek elvégzése önkéntes.

Az 5-8. évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik órától a másikra esedékes) feladatokon túl - nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot. Ezeken az évfolyamokon is jelölhetünk ki szorgalmi feladatot, melyek végzése önkéntes. Hét végére akkor kaphatnak írásbeli és/vagy szóbeli házi feladatot, ha heti 2 órás a tantárgy, és pénteken, illetve a következő hét hétfőjén van az adott tanítási óra. Ezek vonatkoznak a projekttel, témahéttel kapcsolatos szóbeli, írásbeli házi feladatokra is.

3.10.1. Az iskolai ügyelet és ebédeltetés rendje

- Reggeli ügyelet: 7 órától 7⁴⁵ óráig
- Napközis ellátás biztosítása: 16⁰⁰ óráig
- Délutáni ügyelet: 16⁰⁰ órától 17.00 óráig
- Ebédeltetés: 11⁴⁰-tól 14⁰⁰ óráig

3.11. A tanulók fizikai állapotának mérése

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 80. § (9) bekezdése szerint az iskola az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként megszervezi - az 1-4. évfolyamon tanulók kivételével - a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát.

A fizikai fitességi méréshez kapcsolódó iskolai adminisztrációs feladatok elvégzéséhez, a mérési eredmények rögzítéséhez az alábbi programokat használjuk:

1. Mérési azonosító generátor

2. Nemzeti Egységes Tanulói Fitességi Teszt rendszer (a továbbiakban: NETFIT® rendszer)

A NETFIT® program küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok körében.

A NETFIT® újszerűsége többek között az alábbi területeken érhető tetten:

- a tudományos megalapozottságban;
- a tanulók minősítésének kritériumorientált módszerében;
- a személyre szabott visszajelző és értékelő modulban;
- az egészségközpontúságban;
- a motoros tesztek izület- és gerincvédelmet biztosító végrehajtásában;
- pedagógiai alkalmazhatóságában;
- online adatkezelő rendszerében.

Az egészségközpontú fizikai fitesség egy olyan döntően genetikailag meghatározott állapot, amelyben a különböző testrészek, szervrendszerek hatékony együttműködése lehetővé teszi, hogy a mindennapokban egészséges és aktív életet éljünk. Összességében az egészségközpontú fitesség azon képességeket jelenti, amelyeknek közvetlen befolyásuk van az egyén egészségi állapotára.

4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA, MÓDOSÍTÁSA, NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA, ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

A NETFIT® fittség mérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Az egészségközpontú fittség teszt-elemeivel a fittségi állapot három lényeges összetevőjét lehet mérni, amely összefüggésben áll az általános egészségi állapottal.

Ez a három fő komponens:

- a kardiovaszkuláris fittség (aerob kapacitás)=aerob fittségi (állóképességi) profil
- a vázizom funkcionális fittsége (izomerő, erő állóképesség, hajlékonyság) = vázizomzat fittségi profil és hajlékonysági profil
- a testösszetétel (testzsír százalék, testtömeg index) = testösszetétel profil

A NETFIT mérés tartalma:

Testösszetétel és tápláltsági profil:

- Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsír százalék-mérése – testzsír százalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

- Ütemezett hasizom teszt – has izomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
- Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

- Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

Tanulásszervezési lehetőségek a NETFIT lebonyolításához:

- Egyéni pedagógusi felmérés;
- Felmérés tanulópárokban, együttes formában;
- Felmérés tanulópárokban, csoportos formában,
- Felmérés tanulópárokban vagy 3-4 fős csoportokban, önállóan;
- Felmérés "vegyes" tanulásszervezési eljárásokkal;

Értékelés:

A NETFIT az egészséges fittségi teljesítményértékek mellett (egészségzóna) – tesztől függetlenül – további egy, illetve két zónát (tartományt) tartalmaz ("fejlesztés szükséges" és „fokozott fejlesztés szükséges” zóna).

4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA, MÓDOSÍTÁSA, NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA, ELJÁ- RÁSI SZABÁLYOK

4.1. *A pedagógiai program érvényességi ideje*

- Az iskola 2019. szeptember 1. napjától szervezi meg először nevelő és oktató munkáját e pedagógia program alapján.

4.2. *A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata*

- A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulást a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
- A szakmai munkaközösségek minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programon alapuló éves munkaterv megvalósulását.
- A helyi tanterv értékelése során vizsgáljuk a célok és feladatok, a tanulói tevékenységek és követelmények, a tartalom és a taneszközök megfelelő kapcsolatát, összhangját.
- Ha az értékelések többsége megfelel koncepcióknak, pedagógiai programunkat teljesítettnek tekintjük.

4.3. *A pedagógiai program módosítása,*

- A módosítás módja, lehetséges indokai:
 - A módosítás az önvizsgálat alapján történik, szükség esetén külső szakértőt is igénybe kívánunk venni.
 - A módosítás után is befejezhetik a tanulók az elkezdett programot.
 - A lényegi változtatást igénylő javaslat elbírálásának határideje a bejelentéstől számított fél év, hogy kellően megalapozott legyen.
- A módosítást kezdeményezhetik:
 - az iskola igazgatója
 - a nevelőtestület egyszerű többsége
 - a szülői szervezet vezetősége
 - a fenntartó

A módosítást az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el, és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó egyetértését.

4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA, MÓDOSÍTÁSA, NYILVÁNOSÁGRA HOZATALA, ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától felmenő rendszerben kell bevezetni.

A módosítás eljárási szabályai ugyanazok, mint a pedagógiai program jóváhagyásáé.

4.4. *Nyilvánosságra hozatala*

A pedagógiai program nyilvános, az alábbi helyen tekinthető meg:

- az iskola irattárában;
- az iskola könyvtárában;
- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola fenntartójánál;
- az iskola honlapján.

4.5. *Eljárási szabályok*

A Pedagógiai program jóváhagyásának eljárási szabályait a köznevelési törvény tartalmazza.

A Pedagógiai program előírásait ideiglenes, átmeneti jelleggel módosíthatják a nevelés-oktatás kereteit meghatározó, a Pedagógiai program utolsó módosítása óta életbe lépő jogszabályok, előírások, eljárásrendek, protokollok, ajánlások hatályos előírásai (lásd pl. veszélyhelyzet, járványügyi készültség, a normál munkarendtől eltérő – ún. digitális - munkarend alkalmazása stb.) vagy egyéb rendkívüli, előre nem tervezett helyzetek. Ezekben az esetekben a jelen szabályzatban írtaktól az eltérés indokának megadásával és annak fennállása idejéig el lehet térni. Az eltérés tartalmát rögzítheti jogszabály, központi előírás, eljárásrend, az intézmény vezetője által előírt eljárásrend, igazgatói utasítás.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Ez a dokumentum 2024. szeptember 1-jén lép hatályba.

Legitimációs záradékok

A Lencsési Általános Iskola Pedagógiai programját a nevelőtestület bevonásával Vida András igazgató készítette.

A nevelőtestület nyilatkozata

A Lencsési Általános Iskola nevelőtestülete az iskola módosított pedagógiai programját a 2024. augusztus 30 -án megtartott határozatképes ülésén megismerte.

.....

a nevelőtestület képviselőjében

Vida András
igazgató

A Szülői Választmány nyilatkozata

A Lencsési Általános Iskola Szülői Választmánya az iskola módosított pedagógiai programját a 2024. augusztus 29-én megtartott határozatképes ülésén véleményezte, jóváhagyásra javasolja.

.....

Szülői Választmány elnöke

Jóváhagyom:

Bánki András
tankerületi igazgató